

1912 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ 2012, Ε.Γ.Ε.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΒΑΛΚΑΝΙΑ 1913-2011

Εκατό Χρόνια Θύελλες και Χίμαιρες

Ν. ΜΕΡΤΖΟΣ
Σ. ΣΦΕΤΑΣ
Ι. ΖΟΥΚΑΣ

Μ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ
Σ. ΔΟΡΔΑΝΑΣ
Η. ΣΚΟΥΛΙΔΑΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ

Αδελφών Κυριακίδη α.ε.

ΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

Η εισήγηση περιορίζεται σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο. Εξετάζει κυρίως τα σημαντικότερα γεγονότα των τελευταίων 14 περίπου μηνών στον συγκεκριμένο χώρο των Βαλκανίων που ορίζεται από τα βόρεια σύνορα της Ελλάδος και τα μεσημβρινά (N-ND-NA) σύνορα της Ρουμανίας, της Κροατίας και της Ουγγαρίας που περιλαμβάνει τις χώρες Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Σερβία, Μαυροβούνιο, Κοσσυφοπέδιο, Αλβανία, Σκόπια και Βουλγαρία. Οι εν λόγω χώρες παρουσιάζουν τα εξής κοινά χαρακτηριστικά:

1ον Αντιμετωπίζουν –σε διαφορετικό βαθμό η καθεμιά αλλά στην ίδια κατεύθυνση– ταυτόσημα φαινόμενα όπως η πολιτική ρευστότητα, η θεσμική ανεπάρκεια, η ζωτική εξάρτηση από τους ευρω-ατλαντικούς σχηματισμούς, οι εκατέρωθεν αμφισβητήσεις, το οργανωμένο έγκλημα, οι μειονότητες και η καχεκτική οικονομία που δοκιμάζουν το πολιτικό σύστημά τους, την υποτιθεμένη «ευρωπαϊκή» ταυτότητά τους, ακόμη και τη συνοχή τους.

2ον Οι πέντε από τις επτά προήλθαν από τον κατακερματισμό της Γιουγκοσλαβίας και στον νέο χώρο τους είναι νεαρά κράτη με περιορισμένα όρια. Η Βοσνία και το Κοσσυφοπέδιο είναι άμεσα προτεκτοράτα. Στο ιστορικά πρόσφατο παρελθόν η Βουλγαρία και η Αλβανία, που συμπληρώνουν την επτάδα, κινδύνευσαν σοβαρά να ενσωματωθούν στη Γιουγκοσλαβία. Έχουν κοινή κληρονομιά η Βουλγαρία με τα Σκόπια, η Αλβανία με τους Αλβανούς του Κοσσυφοπεδίου και των Σκοπίων.

3ον Στην επικράτειά τους αυξάνεται η επιρροή του Ισλάμ και της ισλαμικής Τουρκίας

4ον Συνθέτουν τη Μεσοβαλκανική Ζώνη που αποτελεί σήμερα ενιαίο και κρίσιμο γεωπολιτικό χώρο.

Ενδιαφέρει πρωτίστως και ιδιαίτερα τη Θεσσαλονίκη η Μεσοβαλκανική Ζώνη επειδή:

α) Αποτελεί τον συντομότερο και ασφαλέστερο στρατηγικό διάδρομο προς και από τα πλούσια ενεργειακά αποθέματα της Κασπίας. Είναι ο αναγκαίος χώρος από όπου θα διέλθουν οι ενεργειακοί αγωγοί προς την Ευρώπη και παράλληλα οι άμεσες στρατιωτικές επιχειρήσεις της Δύσης για την ενεργειακή ασφάλειά της. Γι' αυτό διεθνείς αναλυτές τη θεωρούν προέκταση του Καυκάσου. Φι-

λοξενεί ισχυρές αμερικανικές βάσεις με ορίζοντα τις ενεργειακές πηγές της Κασπίας. Αμερικανική ηλεκτρονική βάση, τμήμα της Αντιπυραυλικής Ασπίδας του ΝΑΤΟ, έχει εγκατασταθεί στην Τουρκία και στη Ρουμανία –σε απόσταση 50 χιλ. από τα σύνορα της Βουλγαρίας.

β) Είναι η γεωπολιτική, οικονομική και πολιτισμική ενδοχώρα της Ελλάδος. Οι όποιες θετικές ή αρνητικές μεταβολές εκεί έχουν άμεση ζωτική επίπτωση στην Ελλάδα.

γ) Στηρίζει στην Ελλάδα, ιδιαίτατα στη Μακεδονία με επίκεντρο τη Θεσσαλονίκη, ζωτικές ανάγκες της και προοπτικές της, όπως μεταφορές, ανεφοδιασμός, τουρισμός και στρατιωτική ασφάλεια. Συνεπώς οι όποιες αλλαγές στην Ελλάδα έχουν άμεση επίπτωση στα Βαλκάνια.

δ) Τέλος, είναι το στρατηγικό πεδίο όπου αναμετρώνται οι ενεργειακοί αγωγοί των Ηνωμένων Πολιτειών και της Ευρώπης με τους ενεργειακούς κολοσούς της Ρωσίας.

Με αυτά τα δεδομένα η Μεσοβαλκανική Ζώνη τελεί ακόμη υπό διαρκή εσωτερική διαμόρφωση η οποία δεν αποκλείει εκπλήξεις ούτε νέους ξένους περιφερειακούς «παίκτες» όπως η Τουρκία, η Κίνα και το Ισραήλ με διαφορετικούς σκοπούς και διαφέρουσα ένταση.

Μένει προς εξέταση το τι εγκυμονούν η πολυεπίπεδη ταυτόχρονη αστάθεια στο εσωτερικό των επί μέρους Κρατών της, οι εναλλασσόμενες σχέσεις και συμμαχίες μεταξύ των Κρατών της και η ακόμη προβληματική ένταξη των περισσότερων στο ευρωπαϊκό σύστημα ασφαλείας, οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ολοκλήρωσης.

Οι δραματικές ανακατατάξεις, που ακόμη εξελίσσονται ραγδαία στη Βόρειο Αφρική και στη Μέση Ανατολή, αναδιανέμουν εν δυνάμει τον έλεγχο των γεωστρατηγικών ενεργειακών πηγών και ενδέχεται να αλλάξουν άρδην τον γεωπολιτικό χάρτη της Υψηλίου– και όχι μόνον του αραβικού κόσμου. Γι' αυτό η Μεσοβαλκανική Ζώνη επανήλθε στην πρώτη προτεραιότητα των γεωπολιτικών στρατηγείων που μελετούν μέτρα για να προλάβουν την «παράφρονα μεταβλητή» εκείνη που στο πρόσφορο έδαφος της ενδημικής ρευστότητας και αντιπαλότητας θα μπορούσε να προκαλέσει ένα ανεξέλεγκτο βαλκανικό ντόμινο.

Γι' αυτό εκδηλώνεται η πρωτοφανής παγκόσμια στήριξη της χρεοκοπημένης χώρας μας τόσο σε επίπεδο οικονομίας, για να μη εκραγεί η ελληνική βόμβα στο παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα, όσο και σε επίπεδο πολιτικής. Είναι προφανές ότι, με τα σημερινά δεδομένα, η Δύση θεωρεί την Ελλάδα αναγκαίο σημείο στηρίξεως και συνδιαλλαγής της ετοιμόρροπης Μεσοβαλκανικής Ζώνης όπου το νεαρό πολυεθνικό κράτος των Σκοπίων κινδυνεύει με διάλυση από τις

εσωτερικές του αντιθέσεις και ανάλογα αποσταθεροποιητικά φαινόμενα δοκιμάζουν υπό κλίμακα τα περισσότερα άλλα κράτη της.

Ήδη από τις αρχές του 2011, η Ουάσιγκτον, έως τότε αναφανδόν προστάτιδα των Σκοπίων, μετεστράφη ολοκληρωτικά υπέρ της Ελλάδος στο πρόβλημα της ψευδωνυμίας με αλληπάλληλες δημόσιες δηλώσεις των ανωτάτων αρμοδίων αξιωματούχων της –και της Χίλαρι Κλίντον σε συνέντευξή της στην τηλεόραση Skay 19/7/2011. Είναι χαρακτηριστικό ότι το δεύτερο εξάμηνο του 2011 την Αθήνα επισκέπτονται Αμερικανοί αξιωματούχοι ανωτάτου επιπέδου: η υπουργός Εξωτερικών Χίλαρι Κλίντον τον Ιούλιο και, σύμφωνα με το πρόγραμμα, αναμενόταν ο Αντιπρόεδρος Τζο Μπάιντεν στις 5 Δεκεμβρίου 2011. Ανάλογα καλλιεργείται εφεξής και η αμερικανική κοινή γνώμη. Στις 16 Οκτωβρίου 2011 με ταυτόσημο εκτεταμένο δημοσίευσμά τους οι παγκοσμίου κύρους εφημερίδες International Herald Tribune και New York Times διέσυραν διεθνώς τα Σκόπια: διακωμώδησαν τον «εξαρχαϊσμό» της Ιστορίας τους με την αναγωγή της στον Μέγα Αλέξανδρο, εξευτέλισαν τον «μακεδονισμό» τους, στιγματίσαν τον ολοκληρωτισμό τους και προειδοποίησαν ότι, αν δεν προσαρμοσθούν, απειλούνται με διάλυση. Πριν 18 μόλις μήνες, τον Απρίλιο 2010, το περιοδικό State, επίσημο όργανο του Σταίιτ Νητπάρτμεντ, αφιέρωνε το εξώφυλλό του και το κεντρικό του θέμα στα Σκόπια με τίτλους: *Μακεδονία, το μαργαριτάρι των Βαλκανίων* και *Σκόπια, η Αρχαία Μακεδονία δημιουργεί τη σύγχρονη Δημοκρατία*. Τώρα, όμως, η Ελλάδα είναι το μη χείρον βέλτιστον στα ρευστά Βαλκάνια. Διαφορετικά τον έλεγχο της περιοχής θα μονοπωλήσει η απρόβλεπτη Τουρκία, που, φυσικά, θα εκβιάσει από θέσεως ισχύος τον δυτικό συνασπισμό.

Δεν είναι βέβαιο ότι η Αθήνα, αποτρελαμένη τελείως στη δίνη της κρίσης, έχει αντιληφθεί πλήρως τουλάχιστον αυτήν την πραγματικότητα και μπορεί να την αξιοποιήσει. Βέβαιον, όμως, είναι ότι τα πρώτα 16 χρόνια από την κατάρρευση των κομμουνιστικών καθεστώτων και τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας η Ελλάδα συγκέντρωνε κατ' αποκλειστικότητα όλα τα στρατηγικά πλεονεκτήματα για να πρωταγωνιστήσει στα Βαλκάνια. Οι άφρονες ηγεσίες της τα σπατάλησαν όλα. Ωστόσο, ακόμη και όταν ξέσπασε η ελληνική κρίση, το έτος 2009 η περιοχή παρουσίαζε το εξής κατά κεφαλήν εισόδημα σε ευρώ: Ελλάδα 21.790, Αλβανία 2.813, Βοσνία 3.146, Σερβία 4.000, Βουλγαρία 4.576, Κοσσυφοπέδιο 3.535, Μαυροβούνιο 4.359 και Σκόπια 3.296.

Το γεωπολιτικό πεδίο εισήλθε πλέον σε βαθύ βαρομετρικό. Αυτήν τη δυσοίωνα πραγματικότητα τεκμηριώνουν και ξεδιπλώνουν όσα έρχονται καθημερινά στη δημοσιότητα καθεμιάς χώρας ως εξής αδρομερώς:

Τουρκία: Παρόλο ότι δεν ανήκει στη Μεσοβαλκανική Ζώνη, επεμβαίνει

δραστικά σ' αυτήν και αυτή η δράση της εξετάζεται εν προκειμένω. Θεωρείται ανέκαθεν θεσμικά ακόμη και μετά το 1923, –και– χώρα των Βαλκανίων παρότι το 97% της Επικρατείας της εκτείνεται στην Ασία. Γι' αυτό μετείχε πρωταγωνιστικά σε όλα τα Βαλκανικά Σύμφωνα του Μεσοπολέμου και της δεκαετίας 1950. Σήμερα ο τουρκικός πληθυσμός της Ανατολικής Θράκης και της απέραντης Κωνσταντινούπολης υπολογίζεται ίσως με συνολικό άθροισμα του πληθυσμού που ζει σε έξι βαλκανικά κράτη: Ελλάδα, Βουλγαρία, Σκόπια, Αλβανία, Κοσσυφοπέδιο και Μαυροβούνιο.

Η Τουρκία θεωρεί χώρες της άμεσης επιρροής της όσα κράτη των Βαλκανίων, της Μέσης Ανατολής και της Βορείου Αφρικής προέκυψαν από τη σταδιακή συρρίκνωση και την τελική διάλυση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Τη στρατηγική του νεο-οθωμανισμού, που είναι ασύμβατη με το Δόγμα του Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ, έθεσε πρώτος ο Πρόεδρος Τουργκούτ Οζάλ πριν δύο περίπου δεκαετίες και στους καιρούς μας εξειδίκευσε μεθοδικά ο καθηγητής Αχμέτ Νταβούτογλου ως Υπουργός Εξωτερικών. Στο βιβλίο του *Στρατηγικό βάθος*, ο σημερινός υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας γράφει: *Οι τουρκικές και μουσουλμανικές μειονότητες σε Βουλγαρία, Ελλάδα, Μακεδονία, Σαντζάκ, Κοσσυφοπέδιο, Βοσνία και Ρουμανία αποτελούν σημαντικά στοιχεία της βαλκανικής πολιτικής της Τουρκίας* (σελ. 200) *Η ζώνη που εξικνείται από Μπίχατς, Βοσνία, Σαντζάκ, Κοσσυφοπέδιο, Αλβανία, Μακεδονία, Κίτριζαλι Βουλγαρίας, Δυτική Θράκη, καταλήγει στην Ανατολική Θράκη και έχει τον χαρακτήρα ζωτικής αρτηρίας για τη γεωπολιτική της Τουρκίας* (σελ. 477)

Το αυστριακό περιοδικό *Der Standard* έγραφε τον Ιανουάριο 2011: *70 τουρκικές σαπουνόπερες κατακτούν τα Βαλκάνια και αλλάζουν την αρνητική εικόνα που τα βαλκανικά έθνη είχαν για τους Τούρκους. Η τουρκική κινηματογραφική βιομηχανία βοηθά την τουρκική διπλωματία και πλέον είναι εργαλείο της γεωπολιτικής του νεο-οθωμανιστή Αχμέτ Νταβούτογλου.*

Τέλη Σεπτεμβρίου 2010 εβδομήντα οθωμανολόγοι από 30 περίπου κράτη συγκρότησαν διεθνές επιστημονικό συμπόσιο στην Τουρκία στο Πανεπιστήμιο του Μπίλετσκ. Ο πρύτανης του Πανεπιστημίου δήλωσε: *Όλοι οι οθωμανολόγοι συμφερίζονται την άποψη ότι οι δυτικοί ιστορικοί υπήρξαν μεροληπτικοί και παρερμήνευσαν την οθωμανική ιστορία. Αλλά οι μελέτες δείχνουν ότι οι ισχυρισμοί αυτοί δεν είναι αλήθεια. Φέρνοντας σε επαφή επιστήμονες από πολλές χώρες, θέλουμε να κάνουμε τα πρώτα βήματα για να ξαναγραφεί η Οθωμανική Ιστορία.*

Απαραίτητο εκ των ουκ άνευ στοιχείο του νέο-οθωμανισμού αποτελεί, βέβαια, το Ισλάμ που στην ήπια κοσμική εκδοχή του επέβαλε στην Τουρκική Δημοκρατία ο Πρωθυπουργός Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, αδιαφιλονίκητος θριαμ-

βευτής τριών αλληπαλλήλων εκλογών, ο οποίος τον Σεπτέμβριο 2011 έγινε δι-
θυραμβικά δεκτός από τις νέες επαναστατικές Αρχές και πυκνά πλήθη Μου-
σουλμάνων στην Αίγυπτο και στη Λιβύη. Στη Βεγγάζη οι Αρχές τον υποδέχθη-
καν με τη χαρακτηριστική φράση *Καλώς ήλθες στο σπίτι σου*, δηλαδή ιστορικά
Καλώς ήλθες στον Οίκο του Οσμάν –στον Οίκο όλων των Οθωμανών Σουλτάνων.

Μετά τη Λιβύη, στις 30 Σεπτεμβρίου 2011 την Παρασκευή, ημέρα αγία των
πιστών του Ισλάμ, ο Ταγίπ Ερντογάν επισκέφθηκε στο κράτος των Σκοπίων το
αλβανοκρατούμενο Τέτοβο και προσκύνησε το οθωμανικό Ζωγραφιστό Τζαμί
που αναστηλώθηκε με τουρκικές δαπάνες. Απευθυνόμενος προς τους Μου-
σουλμάνους Αλβανούς και τα μέλη της Τουρκικής Κοινότητας είπε: *Δεν μπο-
ρούμε να σας ξεχάσουμε όσο ανάμεσά σας βρίσκονται εγγόνια της οθωμανικής
κληρονομιάς. Αδέλφια μας ζουν στη Βοσνία, στην Πρίστινα, στο Πρίζρεν, στα
Σκόπια, στο Μοναστήρι, στο Τέτοβο ...*

Τον Νοέμβριο 2011 εγκαταστάθηκε στο Σεράγεβο και άρχισε να εκπέμπει
στη σερβοκροατική και στην αγγλική γλώσσα ο ισχυρός μουσουλμανικός τηλε-
οπτικός σταθμός Al Jazeera Balkans βαλκανικός κλάδος του διεθνούς αραβικού
δικτύου Al Jazeera που ανακοίνωσε ότι τέτοιους σταθμούς θα εγκαταστήσει σε
όλες τις πρωτεύουσες των Βαλκανίων και στην Κωνσταντινούπολη. Προφανής
στόχος οι μουσουλμανικοί πληθυσμοί.

Υπό τον Ερντογάν, ο οποίος απελευθέρωσε και διοχέτευσε στην παραγωγή
τις έως τότε περιθωριακές αλλά γιγαντιαίες μάζες των πιστών του Ισλάμ, η
Τουρκία αναπτύσσεται ραγδαία και μετέχει ισότιμα στην Ομάδα G20 των 20
ισχυροτέρων οικονομιών του Κόσμου –από τη 15η μεγαλύτερη θέση. Όταν τον
Σεπτέμβριο 2001 εξελέγη πρώτη φορά, ο Ερντογάν βρήκε τις τουρκικές Τράπε-
ζες χρεοκοπημένες και τη χώρα του ζεμένη στο 18ο κατά σειράν αυστηρότατο
πρόγραμμα του ΔΝΤ. Τη δεκαετία 1990 ο πληθωρισμός κάλυψε ακάθεκτος με
ρυθμό 75% και η τουρκική λίρα τελούσε σε διαρκή ραγδαία υποτίμηση. Ορκισε
υπουργό Οικονομικών τον διεθνούς κύρους έμπειρο οικονομολόγο Κεμάλ
Ντερβίς και προχώρησε με συνέπεια σε βαθιές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις.
Οι 79 τουρκικές Τράπεζες περιορίστηκαν σε 49 και το 2009 η κεφαλαιακή τους
επάρκεια έφτανε στο παγκοσμίως ζηλευτό επίπεδο του 19%. Στη δεύτερη θητεία
του διέκοψε το 19ο πρόγραμμα του ΔΝΤ γιατί δεν το χρειάζονταν πια. Η ανερ-
γία εξακολουθεί να βρίσκεται πάνω από το 10% αλλά σε περίοδο παγκόσμιας
κρίσης μεταξύ 2008-2009 ανακοίνωσε ότι δημιούργησε 1,5 εκατομμύριο νέες
θέσεις εργασίας. Το δημόσιο χρέος της χώρας έπεσε κάτω από το 50% του
ΑΕΠ. Έτσι, τον Οκτώβριο 2011, διεκήρυξε από τα Σκόπια ότι το 2023, όταν θα
εορτάζεται η 100ή επέτειος από την ίδρυση της Τουρκικής Δημοκρατίας, η

Τουρκία θα περιλαμβάνεται στα δέκα πιο ανεπτυγμένα κράτη του Κόσμου. (Ωστόσο, στις αρχές του 2012 όλα τα επίσημα στοιχεία απέδειξαν ότι οι οικονομικοί δείκτες είχαν επιδεινωθεί το 2011. Ο πληθωρισμός ανήλθε στο 10,5% –αρνητικό ρεκόρ τριετίας. Το έλλειμμα του ισοζυγίου εξωτερικών πληρωμών αυξήθηκε 77%, ξεπέρασε τα 70,6 δις δολάρια και αντιπροσωπεύει το 10% του ΑΕΠ διότι οι τουρκικές εξαγωγές αυξήθηκαν 20% αλλά οι ξένες εισαγωγές αυξήθηκαν 35%. Τα επιτόκια χορηγήσεων διπλασιάστηκαν στο 12%. Το πλεόνασμα ξένων κεφαλαίων, που ήταν 9,1 δις δολάρια το 2010, έγινε έλλειμμα 6,5 δις δολάρια. Μειώθηκαν 50% σχεδόν τα συναλλαγματικά αποθέματα από τα 13,1 δις δολάρια στα 6,3 δις δολάρια.) Ο πληθυσμός της εγγίζει τα 72 εκατομμύρια, παρουσιάζει υψηλό δείκτη γεννητικότητας και αυξάνεται ταχύτατα συνεχώς επειδή είναι ιδιαίτερα νεαρός. Ο μέσος όρος ηλικίας του τουρκικού πληθυσμού είναι τα 29 έτη ενώ της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα 40 έτη –και της Ελλάδος ακόμη γηραιότερος. Με τέτοια εφόδια η Τουρκία επεκτείνει μεθοδικά τις στρατηγικές θέσεις της νέο-οθωμανικής πολιτικής της –και– στα Βαλκάνια.

Τα κράτη της κρίσιμης Μεσοβαλκανικής Ζώνης, στην οποία δεν ανήκουν η Ρουμανία, η Κροατία και η Σλοβενία, παρουσιάζουν την εξής εικόνα:

Βοσνία: Τρία συνομόσπονδα κρατίδια σε εύθραυστη συσκευασία ενός. Παράμενει κράτος μόνον όσο αποτελεί ακόμη διεθνές προτεκτοράτο. Η Σερβική Δημοκρατία είναι στραμμένη προς τη Μητέρα Πατρίδα Σερβία, ενώ στην Ομοσπονδία Κροατών-Βοσνίων οι Κροάτες στρέφονται προς τη Μητέρα Πατρίδα Κροατία και οι Βόσνιοι Μουσουλμάνοι προς το Ισλάμ και την Τουρκία. Κάθε εκλογική διαδικασία, όπως η τελευταία, εξελίσσεται σε δοκιμασία ζωής ή θανάτου και εξ ορισμού αδυνατεί να θέσει σε λειτουργία μian, έστω υποτυπώδη, Δημοκρατία. Όλα κρέμονται από μια κλωστή και ξένες κυβερνήσεις εισηγούνται ριζική αναθεώρηση της πολιτειακής συγκρότησης την οποία οι Σέρβοι, όμως, απορρίπτουν απειλώντας με απόσχιση. Οι Αμερικανοί εγκατέστησαν ευθύς εξ αρχής αεροναυτική βάση στο Ζαντάρ.

Σερβία: Είναι το πρώτο αυτόνομο, αν και υποτελές, κράτος της νεότερης βαλκανικής Ιστορίας και ως Σερβική Δημοκρατία είναι ταυτόχρονα το τελευταίο ανεξάρτητο κράτος που προέκυψε από τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας και την απόσχιση του Μαυροβουνίου. Πρωταγωνίστησε υπό τον Μίλόσεβιτς στους μακρούς αιματηρούς ενδο-γιουγκοσλαβικούς πολέμους 1991-1999 οπότε υπέστη τεράστιες υλικές καταστροφές και ανθρώπινες απώλειες. Συμπαγείς πληθυσμοί Σέρβων βρίσκονται εκτός Σερβίας κατά φθίνουσα κλίμακα στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, στο Κοσσυφοπέδιο και στην Κροατία. Το 2006 αποσχίσθηκε το Μαυροβούνιο από την Ένωσή του με τη Σερβία. Μετά τη βιαία απόσπαση του

Κοσσυφοπέδιου το 2008, απώλεσε το 12% της επικρατείας του και το λίκνο της εθνικής κληρονομιάς του. Οι κάτοικοί του σήμερα είναι 7.310.555 εκ των οποίων το 83% Σέρβοι, 4% Ούγγροι και 13% άλλες δέκα περίπου μειονότητες, 85% Ορθόδοξοι, 5,5% Καθολικοί, 1% Προτεστάντες και 3,2% Μουσουλμάνοι. Το 2000, μετά την ανατροπή του Μιλόσεβιτς εισήλθε σε δημοκρατική Μεταπολίτευση που υπήρξε ταραχώδης έως το 2003 οπότε δολοφονήθηκε ο Πρωθυπουργός της Τζίντζιτς και εξελέγη ο μεταρρυθμιστής Βόισλαβ Κοστούνιτσα. Πρόεδρος της Δημοκρατίας από το 2004 είναι ο Μπόρις Τάντιτς ο οποίος οδηγεί τη Σερβία σε μεγάλες μεταρρυθμίσεις, οικονομική ανάπτυξη και ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία τα τελευταία 7 έτη προσφέρει αποφασιστική οικονομική βοήθεια. Τον Οκτώβριο 2011 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εισηγήθηκε την άμεση έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων μόλις η Σερβία εξομαλύνει τη σχέση της με το Κοσσυφοπέδιο. Εντωμεταξύ συνέλαβε και παρέδωσε στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο της Χάγης τους καταζητούμενους πολιτικούς και στρατιωτικούς ηγέτες των πολέμων που ο σερβικός λαός θεωρεί εθνικούς ήρωες. Εξαιτίας των πολέμων το ΑΕΠ της Σερβίας μεταξύ 1990-1994 μειώθηκε κατά 66%. Μετά δεκαετία, όμως, το 2004 άρχισε η ταχεία οικονομική ανάπτυξη με ρυθμούς 6% έως και 7,5% που διπλασίασε το κατά κεφαλήν εισόδημα στα 11.000 δολάρια. Η ανεργία περιορίστηκε από το 30% στο 17,5%. Μεταξύ 2001-2006 διπλασιάστηκαν περίπου τόσο οι εξαγωγές όσο και οι μεγαλύτερες εισαγωγές έτσι ώστε διπλασιάστηκε επίσης το εμπορικό έλλειμμα της χώρας από 2,97 δις δολάρια το 2001 στα 6,1 δις το 2006.

Το 2007 η Ελλάδα ήταν ο υπ' αριθμόν 1 ξένος επενδυτής στη Σερβία με 2,2 δις ευρώ. Σκληροτράχηλοι Αλβανοί ενεργούν στο σερβικό τμήμα του Σαντζάκ και στην κοιλάδα του Πρέσεβο. Σύμφωνα με την επίσημη απογραφή ανέρχονται σε 57.000 περίπου άτομα. Ωστόσο ο μικρός αριθμός δεν εξηγεί πώς διαθέτουν τα εξής τέσσερα κόμματα: Δημοκρατικό Κόμμα των Αλβανών, Δημοκρατική Ένωση της Κοιλάδας του Πρέσεβο, Δημοκρατικό Κόμμα του Σαντζάκ και Συμμαχία για το Σαντζάκ. Συγκρινόμενα, κατά θρήσκευμα και εθνική μειονότητα, τα επίσημα ποσοστά Μουσουλμάνων Αλβανών, Βοσνίων και Τσιγγάνων δείχνουν ότι οι επίσημοι αριθμοί είναι «πειραγμένοι» και ο πραγματικός αλβανικός πληθυσμός πολύ μεγαλύτερος.

Κοσσυφοπέδιο: Ανακηρύχθηκε διεθνές προτεκτοράτο το 2008 και με τη στρατιωτική επέμβαση του NATO αποσπάστηκε από τη Σερβία η οποία δεν αναγνωρίζει τα τετελεσμένα.

Όσοι Σέρβοι απέμειναν στον Βορρά με επίκεντρο τη διχοτομημένη πόλη Μητροβίτσα σε άμεση επαφή με τη Μητέρα Σερβία δεν αναγνωρίζουν το κρά-

τος, ενώ οι νοτιότεροι Σέρβοι προσπαθούν να ενσωματωθούν στους θεσμούς για να διασωθούν. Όμως είναι τέτοια η ποιότητα των θεσμών ώστε οι εκλογές διεξήχθησαν στις 12 Δεκεμβρίου 2010 αλλά τα εκλογικά αποτελέσματα ανακοινώθηκαν στις 31 Ιανουαρίου 2011. Σύμφωνα με έκθεση του Συμβουλίου της Ευρώπης ο νικητής των εκλογών (με λιγότερο από 33%) Πρωθυπουργός Χασίμ Θάτσι, πολέμαρχος εθνικός ήρωας, επιδιδόταν συστηματικά σε μαζικό εμπόριο ανθρωπίνων οργάνων διαμελίζοντας τους Σέρβους αιχμαλώτους του, αμάχους και ενόπλους, ενώ εξακολουθεί να διαπρέπει, από την κορυφή της εξουσίας, στο λαθρεμπόριο ναρκωτικών, όπλων και λευκής σαρκός. Στις 23/2/2011 Πρόεδρος της Δημοκρατίας με διαφορά μιας ψήφου εξελέγη Μετζί Πιτσόλι, ο πλουσιότερος μακράν Κοσσοβάρος που, όπως διαδόθηκε, εξαγόρασε την εκλογή του. Γι' αυτό απείχε από την ψηφοφορία η Αντιπολίτευση. Επί κεφαλής του κόμματος «Συνασπισμός για ένα νέο Κόσσοβο» με τους 8 βουλευτές του στηρίζει στην κόψη του ξυραφιού την κυβέρνηση του Πρωθυπουργού Χασίμ Θάτσι. Ο Μετζί Πιτσόλι, 60 ετών, κατέχει δηλωμένη επίσημα περιουσία 420 εκατ. ευρώ ως ιδιοκτήτης κατασκευαστικών με έδρα την Ελβετία. Χρηματοδότησε και εφοδίασε με όπλα τον UCK. Παντρεμένος με Ρωσίδα. Η Εισαγγελία της Μόσχας τον κατηγορήσε το 1998 ότι δωροδότησε με 5 εκατ. δολ. τον Πρόεδρο Γέλτσιν. Δέκα ημέρες μετά την εκλογή του, η Σερβία εγκαινίασε πρώτη φορά διαπραγματεύσεις με το Κοσσυφοπέδιο στις Βρυξέλλες αλλά μετά 20 ημέρες στις 28/3/2011 το Συνταγματικό Δικαστήριο ακύρωσε την εκλογή του. Τα κόμματα-φατρίες δεν συμφωνούν να εκλέξουν νέο Πρόεδρο, οπότε στις 6/4/2011 ο Αμερικανός πρεσβευτής Κρίστοφερ Ντελ καλεί στην έπαυλή του όλους τους πολιτικούς ηγέτες και τους «νουθετεί» τόσο σοφά ώστε την επομένη ημέρα όλα μαζί τα κόμματα απνευστί εκλέγουν ομόφωνα Πρόεδρο της Δημοκρατίας την Ατιφέπε Γιαχιάγκα, 36 ετών, Αναπληρωτή Διοικητή της Αστυνομίας. Έχει το «προσόν» ότι έχει εκπαιδευθεί κατάλληλα από το FBI και τη CIA στην Αμερική. Ανέλαβε να μεταρρυθμίσει το Σύνταγμα, ώστε ο Πρόεδρος να εκλέγεται απευθείας από τον Λαό, και τον Μάρτιο 2012 να προκηρύξει ταυτόχρονες προεδρικές και βουλευτικές εκλογές.

Η αμερικανική στρατιωτική βάση Bond Steel, στα σύνορα Κοσσυφοπεδίου-Σκοπίων, είναι η μεγαλύτερη στην Ευρώπη.

Οι Αλβανοί Κοσσοβάροι θεωρούν τη χώρα τους μήτρα του Αλβανικού Έθνους και τον εαυτόν τους ανώτερο από τους Αλβανούς της όμορης Αλβανίας και του ομόρου Κράτους των Σκοπίων. Με ευρωπαϊκή χρηματοδότηση πέρσι εγκαινιάσθηκε διεθνής αυτοκινητόδρομος που ενώνει την πρωτεύουσα Πρίστινα με τα Τίρανα και την Αδριατική, ενώ εφέτος αναγγέλθηκε νέος αυτοκινητόδρο-

μος 55 χιλ. που θα ενώσει την Πρίστινα με τα Σκόπια – την πόλη με τον πληθύτερο πληθυσμό Αλβανών σε όλα τα Βαλκάνια. Οι δύο οδικοί άξονες ενώνουν τους Αλβανούς των τριών ομόρων κρατών.

Την άνοιξη 2011 η Σερβία προκαλεί επικίνδυνη κρίση με το Κοσσυφοπέδιο και του επιβάλλει εμπορικό αποκλεισμό. Το κενό σπεύδουν να καλύψουν τα όμορα Σκόπια αυτοπαγιδευόμενα περιχαρή στη στρατηγική περικύκλωσή τους από τους Αλβανούς Σκοπίων – Κοσσυφοπεδίου – Αλβανίας!

Αλβανία: Η Αντιπολίτευση καταγγέλλει την κυβέρνηση για εκλογική νοθεία, δικτατορία και διαφθορά. Ογκώδης διαδήλωση διαμαρτυρίας στα Τίρανα την Παρασκευή 28/1/2011 συγκρούστηκε σκληρά με την Αστυνομία και κόστισε τρεις νεκρούς διαδηλωτές. Την επομένη Παρασκευή η Αντιπολίτευση εξάπλωσε νέα διαδήλωση. Επακολουθούν οι εκλογές για την Τοπική Αυτοδιοίκηση όπου, παρά τις απώλειές του, επικρατεί ο Μπερίσα. Κάθε βράδυ επί ένα δεκάημερο ανακηρύσσεται άλλος νικητής μεταξύ των δύο υποψηφίων στον Δήμο των Τιράνων όπου ανακοινώνονται διαφορετικά οριακά εκλογικά αποτελέσματα και ακυρώνονται εναλλάξ. Τελικά χάνει ο μακρόβιος Δήμαρχος Τιράνων και Αρχηγός των Σοσιαλιστών Έντι Ράμα. Η χώρα έχει ενταχθεί στο ΝΑΤΟ και επιθυμεί να ενταχθεί στην Ε.Ε. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όμως, τον Οκτώβριο 2011 εισηγήθηκε να μη αρχίσουν ενταξιακές διαπραγματεύσεις επειδή κρίνει ιδιαίτερα επικίνδυνη την πολιτική ένταση και ανεπαρκή ακόμη τα στοιχειώδη κριτήρια. Αμερικανικές βάσεις έχουν εγκατασταθεί στις αλβανικές ακτές της Αδριατικής.

Παράλληλα ανέρχεται το εθνικιστικό κίνημα που διεκδικεί ανοικτά να ενωθούν στη Μεγάλη Αλβανία η Ήπειρος και εν μέρει η Δυτική Μακεδονία της Ελλάδος, το δυτικό τμήμα του κράτους των Σκοπίων, το Κοσσυφοπέδιο, το Σαντζάκ του Μαυροβουνίου και η κοιλάδα Πρέσεβο της Σερβίας. Αντιπροσωπείες Αλβανών από αυτές τις περιοχές και Τσάμηδες πραγματοποίησαν τον Νοέμβριο 2010 μεγάλη συγκέντρωση στα Τίρανα όπου παρουσίασαν τον «Χάρτη της Φυσικής Αλβανίας». Ο Κότσα Ντάνα, διευθυντής του Ινστιτούτου για τις περιφερειακές προβλέψεις, με έδρα τα Τίρανα, δήλωσε ότι «ένα νέο αλβανικό κράτος θα δημιουργηθεί μέχρι το 2013». Το Βαλκανικό Παρατηρητήριο, με έδρα τα Τίρανα, ανακοίνωσε ότι, σύμφωνα με σφυγμομέτρησή του, το 62,7% των Αλβανών στα Βαλκάνια τάσσονται υπέρ της Μεγάλης Αλβανίας.

Το Ισλάμ ασκεί επιρροή στους Γκέγκηδες του Βορρά. Στον Νότο οι Τόσκηδες, Μουσουλμάνοι και Χριστιανοί, είναι ανεξίτηρο και προσανατολίζονται ανέκαθεν στον ελληνισμό. Περισσότεροι από 500.000 Αλβανοί εργάζονται μόλις στην Ελλάδα και πολλοί έχουν ενταχθεί στην ελληνική κοινωνία. Οι Έλληνες και όλες οι άλλες εθνικές μειονότητες της Αλβανίας απεφάσισαν να μπουκο-

τάρουν τη Γενική Απογραφή πληθυσμού τον Οκτώβριο 2011 καταγγέλλοντας ότι η αλβανική κυβέρνηση επιχειρεί να τους απογράψει σαν εθνικά Αλβανούς. Αλβανοί μετανάστες στη Μεσευρώπη ελέγχουν ισχυρά παράνομα δίκτυα σωματεμπορίας, ναρκωτικών και όπλων. Στην Αμερική ενεργεί ισχυρό αλβανικό λόμπι.

Μαυροβούνιο: Με πληθυσμό 750.000 περίπου ψυχών η χώρα αποσχίσθηκε το 2006 από τη Σερβία την οποία έτσι απέκλεισε από κάθε πρόσβαση στη θάλασσα. Στο αποτέλεσμα του σχετικού Δημοψηφίσματος αντέδρασαν βιαιότατα δεκάδες χιλιάδες πολίτες υπέρμαχοι της Σερβίας. Κατά το ένα τρίτο του πληθυσμού οι Μαυροβούνιοι αυτοδηλώνονται Σέρβοι. Την εξουσία μονοπώλησε ο ηγέτης του αποσχιστικού κινήματος Μίλος Τζουγκάνοβιτς παρότι καταζητούμενος εξαρχής στην Ιταλία για μαζικό λαθρεμπόριο τσιγάρων. Γι' αυτό στη βαλκανική αργκό το Μαυροβούνιο ονομάζεται Malboroland! Τον Δεκέμβριο 2010 ο Τζουγκάνοβιτς εξαναγκάστηκε σε παραίτηση κατηγορούμενος ότι, εκτός των άλλων, πούλησε όλο το κράτος σε Ρώσους επιχειρηματίες και μια Τράπεζα στον αδελφό του. Ωστόσο, χάρις στις τεράστιες ξένες επενδύσεις τουρισμού, μετά το ξεπούλημα, σημειώνεται εντυπωσιακή οικονομική άνοδος. Τον Οκτώβριο 2011 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε την έναρξη διαπραγματεύσεων για την ένταξη του Μαυροβουνίου στην Ε.Ε.

Στην περιοχή Σαντζάκ-Μετόχεια ζει ισχυρή μειονότητα Αλβανών που αντιπροσωπεύεται στη Βουλή με αλβανικό κόμμα.

Σκόπια: Ο πληθυσμός τους μόλις υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια και είναι πολυεθνικός-πολυθρησκευτικός. Τον Νοέμβριο 2010 η έκθεση του Σταίητ Ντηπάρτμεντ υπολόγισε ότι οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί-κυρίως Σλαβομακεδόνες αλλά όχι μόνον- ανέρχονται σε 65% και σε 32%. οι Μουσουλμάνοι-Αλβανοί, Τσιγγάνοι, εξισλαμισμένοι Σλάβοι και Τούρκοι Το 3% είναι Καθολικοί, Διαμαρτυρούμενοι και Εβραίοι. Όλες οι επίσημες απογραφές θεωρούνται νοθευμένες υπέρ των Σλάβων. Η τελευταία γενική απογραφή, η πρώτη με έγκυρα ευρωπαϊκά κριτήρια, ανεστάλη τον Οκτώβριο 2011 επειδή η αρμόδια Κεντρική Επιτροπή παραιτήθηκε σύσσωμη μετά βίαιες καταγγελίες των Αλβανών για νοθεία.

Μετά την ένοπλη εξέγερσή τους, το 2001, οι Αλβανοί επέβαλαν τη διεθνή Συμφωνία της Αχρίδας βάσει της οποίας αναγνωρίζονται ως συνιστώσα του κράτους, μετέχουν υποχρεωτικά με ένα κόμμα τους στον εκάστοτε κυβερνητικό συνασπισμό, χρησιμοποιούν την αλβανική σημαία και γλώσσα σε όποιον Δήμο υπερέχουν, ομιλούν αλβανικά στη Βουλή, λειτουργούν ανεξάρτητο αλβανικό Πανεπιστήμιο και διεκδικούν ολοένα περισσότερα δικαιώματα. Ελέγχουν απόλυτα το δυτικό τμήμα του κράτους και τη μισή πρωτεύουσά του.

Τη μακράν μεγαλύτερη επιρροή στη χώρα, μετά την Ουάσιγκτον, ασκεί η Τουρκία η οποία προβάλλεται ως αναμφισβήτητος προστάτης όλων των Μουσουλμάνων και επεκτείνει ραγδαία τις στρατηγικές της θέσεις στην οικονομία, στην κοινωνία, στον πολιτισμό και στην άμυνα. Οι Μουσουλμάνοι διατηρούν σταθερά έναντι των Σλάβων τριπλάσιο δείκτη γεννητικότητας. Η Βουλγαρία αυξάνει επίσης την επιρροή της σε τμήμα του σλαβικού πληθυσμού. Πρόσφατα εισήλθε και το Ισραήλ. Στις 28 Δεκεμβρίου 2010 το υπουργείο Άμυνας και η ισραηλινή αεροπορική Elbit Systems, μία από τις μεγαλύτερες εταιρείες κατασκευής ηλεκτρονικών για την άμυνα, υπέγραψαν συμφωνία για δημιουργία κέντρου εκπαίδευσης πιλότων. Το υπουργείο Άμυνας θα συνεισφέρει 5,3 εκ. ευρώ σε ετήσια βάση και τα υπόλοιπα η ισραηλινή Elbit Systems.

Τα Σκόπια αποτελούν έμμεσο αμερικανικό προτεκτοράτο το οποίο η Ουάσιγκτον ανεγνώρισε με την ψευδωνυμία «Δημοκρατία της Μακεδονίας» και ασκώντας αόριστες πιέσεις στην Αθήνα επεχείρησε τον Απρίλιο 2008 να εντάξει στο NATO. Ενωρίτερα, το 1994, είχε επιβάλει στην Αθήνα την Ενδιάμεση Συμφωνία. Η αμερικανική πρεσβεία στην πρωτεύουσα Σκόπια, με 3.000 υπαλλήλους, πέντε υπογείους και άλλους πέντε ανωγείους τεθωρακισμένους ορόφους, είναι η μεγαλύτερη στην Ευρώπη βάση ηλεκτρονικού πολέμου και κατασκοπείας. Αμερικανοί ελέγχουν επίσης το στρατηγικής σημασίας πεδίο του Κρίβολακ. Ο πετρελαιοαγωγός AMBO προγραμματίστηκε να μεταφέρει της Κασπίας στην Αδριατική μέσω Βουλγαρίας, Σκοπίων και Αλβανίας. Ανήκει στις αμερικανικές εταιρείες Exxon και Chevron και την κατασκευή του έχει αναλάβει η αμερικανική εταιρεία Hallibarton. Με αυτές τις τρεις εταιρείες συνδέονταν οι προηγούμενοι υπουργοί Εξωτερικών Κοντολίζα Ράις, Εσωτερικών Νόρτον και Αμύνης Ντόναλντ Ράμσφελντ καθώς επίσης ο προηγούμενος Αντιπρόεδρος Ντικ Τσένεϊ. Ωστόσο, αντιδρώντας παιδαριωδώς στην αμερικανική μεταστροφή υπέρ των ελληνικών θέσεων στο ζήτημα της ονομασίας, η κυβέρνηση Γκρούεφκι ανακοίνωσε στις 8 Οκτωβρίου 2011 ότι «μία από τις στρατηγικές προτεραιότητές της» είναι να ετοιμάσει συμφωνία με τη Ρωσία για να διέλθει από το έδαφος των Σκοπίων ο ρωσικός αγωγός South Stream που ανταγωνίζεται τους αμερικανικούς!

Η Ευρωπαϊκή Ένωση προειδοποιεί σταθερά τα Σκόπια ότι ο συμβιβασμός τους με την Αθήνα είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξή τους. Τον Οκτώβριο 2011 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αρνήθηκε να ορίσει ημερομηνία προς έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων επειδή, σύμφωνα με την έκθεσή της, τα Σκόπια, παρά τις συνεχείς διεθνείς συστάσεις, δεν αντιμετώπισαν τα δομικά προβλήματά τους που είναι η διαφθορά και το οργανωμένο έγκλημα, οι εθνοτι-

κές συγκρούσεις Σλάβων-Αλβανών, η έλλειψη ανεξάρτητης Δικαιοσύνης και ελευθεροτυπίας, οι ανεπαρκείς διαρθρωτικές αλλαγές και ο απαραίτητος συμβιβασμός με την Ελλάδα.

Ο Πρωθυπουργός Νικόλα Γκρούεφσκι, που επανεξελέγη τον Ιούνιο 2011 με απώλειες, ηγείται του ισχυρού κόμματος ΒΜΡΟ-DPMNE, δηλαδή «Εσωτερική Μακεδονική Επαναστατική Οργάνωση – Δημοκρατικό Κόμμα για την Εθνική Ένωση της Μακεδονίας» το οποίο, τουλάχιστον ιδεολογικά, επιδιώκει μια «Ενιαία Μακεδονία» στην οποία «πρέπει» να προσαρτηθούν η ελληνική «Αιγαιατική» Μακεδονία, η βουλγαρική Μακεδονία του Πιρίν και δυτικά εδάφη της Αλβανίας. Κλιμάκωσε σε παραλήρημα τον «μακεδονισμό», τον ανθελληνισμό και τον «εξαρχαϊσμό» με αναγωγή στον Μέγα Αλέξανδρο και με θηριώδη μνημεία. Τα Σκόπια διεκδικούν «μακεδονική μειονότητα» στην Ελλάδα, την Αλβανία, τη Βουλγαρία, τη Βοσνία και το Κοσσυφοπέδιο. Για πρώτη φορά αμφισβητείται ο Πρωθυπουργός κατηγορούμενος ότι ασκεί δικτατορία, φυλακίζει τους αντιπάλους του και είναι ο νονός της διαφθοράς. Από τον Νοέμβριο 2010 μέχρι τον Ιούνιο 2011 τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, σλαβικά και αλβανικά, εξαπέλυσαν εναντίον του κυλιόμενες διαδηλώσεις σε όλη τη χώρα και απεχώρησαν από τη Βουλή μέχρις ότου η κυβέρνηση προκήρυξε εκλογές.

Σύμφωνα με την Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, μεταξύ Ιανουαρίου-Ιουλίου 2011 οι εξαγωγές των Σκοπίων ανήλθαν σε 2,446 δις δολαρίων και οι εισαγωγές σε 3,985 δις διαμορφώνοντας το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου στα 1,539 δις ευρώ, ενώ τα συναλλαγματικά αποθέματα ήσαν 1,8 δις ευρώ. Η βιομηχανία μετάλλων πραγματοποίησε το 41% των εξαγωγών. Η ανεργία υπερβαίνει το 32% και ο μέσος μισθός κυμαίνεται στα 350 ευρώ. Οι ελληνικές επενδύσεις στη χώρα κατέχουν την πρώτη θέση.

Οι πληροφορίες, που δημοσιεύθηκαν στα Σκόπια το τελευταίο 14μηνο, απεικονίζουν ενδεικτικά την κατάσταση κατά τομείς ως εξής:

Τουρκία: Η νεο-οθωμανική στρατηγική βάθους καταλαμβάνει ισχυρές θέσεις στην οικονομία, την άμυνα, την υγεία, την Ισλαμική Κοινότητα και την οθωμανική κληρονομιά των Σκοπίων προκειμένου να χρησιμοποιήσει αυτό το ευάλωτο μικρό κράτος ως βάση εξορμήσεως προς την ευρύτερη βαλκανική ενδοχώρα. Έτσι:

Σε οικονομικό επίπεδο τον Οκτώβριο 2010 και τον Ιούνιο 2011 δεκάδες Τούρκοι επιχειρηματίες συνεδριάζουν στα Σκόπια με Σλαβομακεδόνες συναδέλφους τους και αποφασίζουν να εντείνουν την οικονομική συνεργασία των δύο χωρών με στόχο το ένα δις δολάρια τα δύο επόμενα χρόνια. Τούρκοι επιχειρηματίες ζητούν να χτίσουν Φοιτητική Εστία στο Πανεπιστήμιο του Στιπ

όπου φοιτούν ήδη 100 φοιτητές από την Τουρκία και ενδιαφέρονται να εγγραφούν άλλοι 3.000. Τον Μάρτιο 2011 η τουρκική Τράπεζα Χάλκ εξαγόρασε κατά πλειοψηφία την Εξαγωγική και Πιστωτική Τράπεζα των Σκοπίων και μεγάλες κατασκευαστικές εταιρείες της Τουρκίας άρχισαν να αναζητούν ερημικές φθηνές περιοχές γύρω από τα Σκόπια όπου, σύμφωνα με τον τοπικό τύπο, σχεδιάζουν να χτίσουν ουρανοξύστες –όχι για τους πάμπτωχους ντόπιους ασφαλώς.

Σε επίπεδο συγκοινωνιών με 20ετή σύμβαση παραχώρησης και συνολική επένδυση 120 εκ. ευρώ, η κολοσσιαία τουρκική TAV Airports Holding, που διαχειρίζεται τα μεγαλύτερα αεροδρόμια της Τουρκίας με πρώτο της Κωνσταντινούπολης, ανέλαβε την ανακατασκευή, την ανάπτυξη, τη χρήση και τη συντήρηση των αεροδρομίων «Μέγας Αλέξανδρος» της πρωτεύουσας και «Απόστολος Παύλος» της Αχρίδας καθώς επίσης την κατασκευή και εκμετάλλευση ενός Εμπορευματικού Αερολιμένα στο Στιπ. Στις 6 Σεπτεμβρίου 2011 ο Πρωθυπουργός Νικόλα Γκρούεφσκι και ο Γενικός Διευθυντής της τουρκικής εταιρείας TAV Σάνι Σενέρ εγκαινιάζουν το αεροδρόμιο των Σκοπίων «Μέγας Αλέξανδρος». Σε μια χώρα δύο εκατομμυρίων το αεροδρόμιο της πρωτεύουσάς της δύναται να μεταφέρει ετησίως τέσσερα εκατομμύρια επιβάτες. Προφανώς είναι ο ενδιάμεσος σταθμός εξορμήσεως των Τούρκων στα Βαλκάνια όπως και ο Εμπορευματικός Αερολιμένας του Στιπ για τις τουρκικές εξαγωγές στην ευρύτερη περιοχή. Οι διεθνείς Τουρκικές Αερογραμμές άρχισαν τα δρομολόγιά τους, ενώ από τον Αύγουστο 2011 η μικρότερη τουρκική αεροπορική εταιρεία «Πήγασος» πραγματοποιεί τις γραμμές Σκόπια-Κωνσταντινούπολη και Σκόπια-Σμύρνη με πάμφθηνο εισιτήριο μόλις 29,99 €

Σε στρατιωτικό επίπεδο παραμονή Χριστουγέννων 2010 ο υπουργός Άμυνας της Τουρκίας, Βεζντή Γκιονούλ επισκέπτεται επίσημα τα Σκόπια όπου συναντάται με όλη την ηγεσία, δωρίζει στον μικρό τοπικό Στρατό έξι στρατιωτικά οχήματα και μία γεννήτρια και υπογράφει νέα συμφωνία στρατιωτικής συνεργασίας, που προβλέπει νέα τουρκική βοήθεια 900.000 δολ. *«Η Τουρκία είναι από τους πιο σημαντικούς στρατηγικούς εταίρους της Μακεδονίας. Απόδειξη τούτου είναι ότι έως τώρα μας χορήγησε οικονομική βοήθεια 16 περίπου εκατ. ευρώ»*, δηλώνει ο ομόλογός του Ζόραν Κογιανόφσκι, ο οποίος τον Μάιο του 2011 ανακοινώνει ότι τουρκική εταιρεία ενδιαφέρεται να επενδύσει στην τοπική εταιρεία ηλεκτρικής μηχανικής και κατασκευών στην Αχρίδα. Δύο μήνες ενωρίτερα ο Τούρκος υπουργός Ευρωπαϊκών Θεμάτων Εγκεμέν Μπαγκίς δήλωσε: *Είναι προς το συμφέρον της Ευρώπης και της παγκόσμιας ειρήνης η ένταξη της Μακεδονίας στο ΝΑΤΟ.* Ο Τούρκος Πρωθυπουργός επισκέπτεται τα Σκόπια 29-30 Σεπτεμβρίου 2011 και προβαίνει σε παρόμοιες, πολύ πιο επιθετικές δηλώσεις,

με αιχμή την Ελλάδα. Μετά από 19 ημέρες, στις 19/10/2011, τον Ερντογάν διαδέχεται στα Σκόπια ο Αντιπρόεδρος του Bulent Arinc ο οποίος μετέχει εκεί στο έβδομο Διεθνές Συνέδριο για τον Κεμάλ Ατατούρκ, που πραγματοποιείται υπό την αιγίδα των Προέδρων των δύο χωρών. Ο Arinc διαβεβαιώνει πανηγυρικά τον Πρόεδρο Γκεόρκι Ιβανόφ ότι θα συνεχίσουν να αυξάνονται οι εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των δύο χωρών και οι τουρκικές επενδύσεις στη Μακεδονία καταλήγοντας ότι *η Μακεδονία μπορεί πάντα να υπολογίζει στην ανεπιφύλακτη υποστήριξη της Τουρκίας. Ο Πρόεδρος Ιβανόφ εξέφρασε την ευγνωμοσύνη για τη συνεπή και εποικοδομητική στήριξη της Τουρκίας και την αλληλεγγύη προς τη Μακεδονία.* Τη σχετική επιταγή με την στρατιωτική βοήθεια των 900.00 δολ. επιδίδει εντωμεταξύ ο Τούρκος πρεσβευτής στα Σκόπια τον Σεπτέμβριο 2011.

Σε επίπεδο επιρροής και οσμώσεως σημειώνονται τα ακόλουθα γεγονότα:

Οι Τούρκοι πολίτες των Σκοπίων εορτάζουν για τέταρτο χρόνο την Ημέρα Διδασκαλίας της Τουρκικής. Έκθεση φωτογραφίας με θέμα «Ιστανμπούλ, αγάπη μου» στο Μοναστήρι, όπου φοίτησε ο Κεμάλ Ατατούρκ και με σλαβοτουρκική συνεργασία γυρίζεται το τηλεοπτικό μελό με θέμα το ειδύλλιο του Κεμάλ με την Ελένη Κάρνιτε και τίτλο «Τα Βαλκάνια δεν είναι νεκρά». Ο σεναριογράφος του Αλεξάντερ Πόποφσκι «κερδίζει» στην Τουρκία το βραβείο του καλύτερου δημοσιογράφου για το 2010! Υπό την αιγίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας Ιβανόφ τον Οκτώβριο 2010 διεξάγεται στην Ακαδημία Επιστημών και Τεχνών των Σκοπίων το Δ΄ Διεθνές Συνέδριο Ισλαμικού Πολιτισμού στα Βαλκάνια. Τη διοργάνωση έχει το Κέντρο Ερευνών της Ισλαμικής Ιστορίας, Τέχνης και Πολιτισμού με έδρα την Κωνσταντινούπολη. Θέματα: οι διαδικασίες ανάπτυξης του ισλαμικού πολιτισμού, η πολυπολιτισμική συνύπαρξη, τα πολιτιστικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα, η ισλαμική κληρονομιά της αρχιτεκτονικής, της πολεοδομίας, της τέχνης, της γλώσσας, της λογοτεχνίας κ.ά. Η Κρατική Όπερα της Κωνσταντινούπολης κλείνει στα Σκόπια το ετήσιο φεστιβάλ χορού με το μπαλέτο «Δον Κιχώτης». Τον Αύγουστο 2011 αρχίζει να κατασκευάζεται του νέο κτίριο του Τουρκικού Θεάτρου που συστεγάζονταν με το Αλβανικό Θέατρο. Τον Απρίλιο 2011 η Ισλαμική Κοινότητα των Σκοπίων καταθέτει επίσημο αίτημα για τον τρόπο με τον οποίο θα εξαγνίζονται τα κτίρια *ώστε να διατηρείται ο πολυεθνικός χαρακτήρας του κράτους.* Επιθυμεί επίσης έναν τηλεοπτικό σταθμό. Στο Τέτοβο αναστηλώνονται δύο ιερά των Μπεκτασήδων Μουσουλμάνων: η καμένη αίθουσα προσευχής Μεϊντάνι και ο Αραμπάτ Μπαμπά Τεκές. Ο Μουσουλμάνος Νομάρχης της Στρούγκας Ραμίζ Μέρκο υπερασπίζεται το τζαμί στην Άνω Μπέλιτσα αντίθετα προς τις αποφάσεις όλων των κρατικών υπηρεσιών και διακηρύσσει: *Όταν καταστρέψετε ολόκληρο τον ισλαμικό κόσμο στη Στρούγκα,*

τότε μπορείτε να διαλύσετε και το τζαμί. Οι σλαβόφωνοι Μουσουλμάνοι Τορμπέσι αντιμετωπίζονται περιφρονητικά από τους κυβερνώντες «μακεδονιστές» του ΒΜΡΟ στους οποίους απαντούν τον Μάρτιο 2011 επιθετικά: *Ας διαβάσουν τα επιτάφια μνημεία, τα οποία υπάρχουν εδώ και 900 χρόνια. Δεν μπορούν να υποστηρίξουν ότι είναι μεγαλύτεροι Μακεδόνες από εμάς.* 25η Μαρτίου 2011. Ο Τούρκος υπουργός Μπαγκίς επισκέπτεται το τζαμί Μουράτ πασά στα Σκόπια προκειμένου, όπως ανακοινώθηκε, να διαπιστώσει πώς οι Μουσουλμάνοι στη Μακεδονία διάγουν τον θρησκευτικό τους βίο και να υποστηρίξει την άσκηση των θρησκευτικών καθηκόντων και την πραγμάτωση των ισλαμικών αξιών. Μετά από δέκα ημέρες ιδρύεται στο Γκόστιβαρ το «Κόμμα για διαφωτισμό των Τούρκων». Ο ηγέτης του Κενάν Χασίλι δηλώνει: *Τούρκοι διεκδικούν θέσεις στο Δικαστικό Συμβούλιο και στο Συμβούλιο Δημοσίων Εισαγγελιών αλλά ούτε ένας έχει εκλεγεί ως τώρα γιατί δεν λειτουργούν κριτήρια επιλογής.* Την ίδια ημέρα υπογράφεται η συνεργασία 11 νοσοκομείων των Σκοπίων με 11 της Τουρκίας, όπου ήδη εκπαιδεύονται 38 ιατροί με υποτροφίες του τουρκικού υπουργείου Υγείας και την επομένη μεταβαίνουν για μετεκπαίδευση άλλοι 50 υπότροφοι. Κατά τους εορτασμούς για τα 20 χρόνια από την ανεξαρτησία του κράτους, στις 13 Σεπτεμβρίου 2011 σε ένδειξη των μακροχρόνιων στενών και φιλικών σχέσεων με την Τουρκία εγκαινιάζεται στα Σκόπια το πάρκο Τσάνκαγια, όπως ονομάζεται το Προεδρικό Μέγαρο στην Άγκυρα.

Ωστόσο δεν λείπουν οι εντάσεις στον πολυεθνικό πληθυσμό. Τον Μάρτιο 2011 Σλαβομακεδόνες μαθητές συγκρούστηκαν επί δύο ημέρες με τους Τούρκους συμμαθητές τους στο Μοναστήρι όπου την επομένη ανεφλέγη το τζαμί που πρόλαβαν και έσωσαν οι πιστοί. Σε ανάλυσή του το αμερικανικό κέντρο στρατηγικών μελετών «Στράτφορ» προειδοποίησε τον Ιούλιο 2011: *Υπάρχει ακόμη κίνδυνος από τους ισλαμιστές στα Βαλκάνια. Το ΒΜΡΟ είναι πρώτη σύγχρονη τρομοκρατική οργάνωση τα τελευταία 100 χρόνια. Το καθεστώς του Κοσσυφοπέδιου και η αστάθεια στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη μπορεί να προκαλέσει επιθετικότητα στην περιοχή.*

Ο τελευταίος προϋπολογισμός των Σκοπίων περικόπτει δραστικά τις στρατιωτικές δαπάνες και αυξάνει εντυπωσιακά τις δαπάνες του Υπουργείου Εσωτερικών προς την αστυνομία και τις ειδικές δυνάμεις καταστολής αρμόδιες για την εσωτερική ασφάλεια, την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας και τον «εσωτερικό εχθρό».

Σλάβοι-Αλβανοί: Οι σχέσεις τους κρέμονται από μια κλωστή και οι μεταξύ τους συγκρούσεις προκάλεσαν τη δημόσια ανησυχία των Ευρωπαίων και των Αμερικανών. Το τελευταίο τρίμηνο του 2010 δημοσιεύθηκαν στα Σκόπια τα

ακόλουθα γεγονότα. Οι πολιτικοί ηγέτες των Αλβανών απαιτούν από την κυβέρνηση να στήσει μνημεία Αλβανών ηρώων δίπλα στον Μ. Αλέξανδρο και να οργανώσει μόνιμη έκθεση της αλβανικής Ιστορίας στο Μουσείο του ΒΜΡΟ. Έτοιμη σε δύο μήνες η μνημειακή Πλατεία Σκεντέρμπεη στο παλαιό οθωμανικό παζάρι της πρωτεύουσας. Τα αντιπολιτευόμενα αλβανικά κόμματα οργανώνουν διαδηλώσεις διαμαρτυρίας και καταγγέλλουν τον κυβερνητικό συνασπισμό Γκρούεφσκι – Αχμέτι για *αντιαλβανική και αντεθνική* πολιτική. Αμετακίνητα παραμένουν στο στάδιο του Τέτοβο τα γιγαντιαία πανό με επιγραφές «*Μη με ονομάζεις Μακεδονία, λέγε με Ιλλυρίδα και Ηνωμένες Πολιτείες της Αλβανίας*». Σε αγώνα μπάσκετ, σε προάστιο των Σκοπίων, οι φίλαθλοι τραγουδούν τον ύμνο της Μεγάλης Αλβανίας. Δύο χιλιάδες Αλβανοί διαδηλώνουν έξω από τη Βουλή διαμαρτυρόμενοι ότι η κυβέρνηση Γκρούεφσκι νοθεύει την επικείμενη απογραφή πληθυσμού εξαιρώντας δεκάδες χιλιάδες Αλβανούς μετανάστες του εξωτερικού. Μουσείο του αλβανικού αλφαβήτου εξαγγέλλεται στο Μοναστήρι. Οι Αλβανοί γιόρτασαν την Ημέρα της Αλβανικής Σημαίας. Ιδρύθηκε το νέο κόμμα «Αλβανική Ένωση» και διεκήρυξε ότι επιδιώκει να χωρισθεί το κράτος σε αυτόνομα καντόνια. Βέτο Αλβανών στην έκδοση του νέου σχολικού εγχειριδίου της ΣΤ΄ Δημοτικού. Οι Αλβανοί και οι Σλαβομακεδόνες της Εθνικής Επιτροπής Παιδείας φιλονικούν αν οι Ιλλυριοί ήταν μακεδονική ή αλβανική φυλή. Με βέτο των Αλβανών είχε αποσυρθεί επίσημα η «μακεδονική» Εγκυκλοπαίδεια της Ακαδημίας Επιστημών αλλά πωλείται ανεπίσημα. Τον Ιανουάριο 2011 ξεσπών επί ημέρες αιματηρές συγκρούσεις Αλβανών-Σλάβων στο οθωμανικό φρούριο Καλέ των Σκοπίων όπου, παρά την επέμβαση ισχυρών αστυνομικών δυνάμεων, οι Αλβανοί απαγορεύουν δυναμικά στην κυβέρνηση Γκρούεφσκι την ανέγερση μιας χριστιανικής εκκλησίας που, υποτίθεται, προορίζονταν για Μουσείο. Ξεσπάει σάλος. Όλοι οι Ευρωπαίοι πρέσβεις εκφράζουν εντονότατη ανησυχία. Τον Σεπτέμβριο 2001 παραιτούνται όλα τα μέλη της Κρατικής Επιτροπής Απογραφής και η εν εξελίξει απογραφή διακόπτεται. Η Σλάββα Πρόεδρος της Επιτροπής Βέσνα Γιάνεφσκα καταγγέλλει ότι προετοιμάζεται *απάτη στην απογραφή*.

Η ανωριμότητα και η μεγαλομανία της εν γένει σλαβομακεδονικής ηγεσίας οδηγεί μοιραία το Κράτος των Σκοπίων στην πλήρη στρατηγική περικύκλωσή του και στη δομική εξάρτησή του από την Τουρκία, τη Βουλγαρία και τους Αλβανούς. Από τον Αύγουστο 2011 η Σερβία έχει επιβάλει εμπορικό εμπάργκο στο Κοσσυφοπέδιο όπου οι τοπικοί Σέρβοι κρατούν κλειστές όλες τις διαβάσεις και τους τελωνειακούς σταθμούς. Τα Σκόπια έσπευσαν περιχαρή να αναπληρώσουν το κενό και, φυσικά, να μπουν στην αλβανική φάκα. Την 1η Σεπτεμβρίου 2011 ο Πρόεδρος του Οικονομικού Επιμελητηρίου του Κοσσυφοπεδίου Σαφέτ Gjergjajiu, επί

κεφαλής Κοσοβάρων επιχειρηματιών, επισκέφθηκε τα Σκόπια όπου μαζί με τον Σλαβομακεδόνα ομόλογό του Μπράνκο Αζέσκι συγκρότησαν επιχειρηματικό φόρουμ συνεργασίας. Οι επιχειρηματίες των δύο ομόρων προτεκτοράτων ζήτησαν να τεθεί σε λειτουργία η μικτή οικονομική επιτροπή Σκοπίων-Κοσσυφοπεδίου, να κατασκευαστεί ο αυτοκινητόδρομος Πρίστινας-Σκοπίων, να εκσυγχρονιστεί η συννοριακή διάβαση Γιάζιντσε και να κατασκευαστούν νέες διαβάσεις ώστε να εντατικοποιηθούν οι μεταξύ τους ανταλλαγές. Έτσι εξ αντικειμένου το αλβανοκρατούμενο δυτικό τμήμα των Σκοπίων ενσωματώνεται οργανικά με το Κόσσοβο! Στο δούναι-λαβείν θα πρωταγωνιστούν φυσικά οι Αλβανοί των Σκοπίων: διαθέτουν ομοεθνείς, ισχυρά δίκτυα λαθρεμπορίου και θέσεις-κλειδιά στην κυβέρνηση Γκρούεφσκι.

Διαφθορά: Εφημερίδα Dnevnik: *Η κυβέρνηση δίνει χάρη σε υπουργούς, βουλευτές και διευθυντές κρατικών ιδρυμάτων που σπατάλησαν το μεγαλύτερο τμήμα του προϋπολογισμού, αξίας 2,5 δις.* Η Επιτροπή ενάντια στη διαφθορά ζητάει τη δίωξη του Τσερβενκόφσκι, αρχηγού της Σοσιαλδημοκρατικής Ένωσης. Ο Γιάννη Μακραντούλι ηγετικό στέλεχος της Σοσιαλδημοκρατικής Ένωσης, δήλωσε: *Το σχέδιο «Σκόπια 2014» είναι σύμβολο της διαφθοράς, του εγκλήματος, της διασπάθισης του δημοσίου χρήματος, της δικτατορίας. Είναι συνώνυμο με τα χαρακτηριστικά αυτής της κυβέρνησης.*

Αναβάλλεται η δίκη του πρώην κατασκόπου Χισέν Μουσλίου, ο οποίος κατηγορείται ότι παραποίησε φακέλους πολιτικών αντιπάλων του ΒΜΡΟ. Η υπουργός Μίλεφσκα δεν εμφανίστηκε στη δίκη του Ιγκόρ Ιβανόφσκι, τον οποίο η ίδια μήνυσε για συκοφαντία, επειδή απεκάλυψε ότι «χάθηκαν» έγγραφα προσφορών για το σκάνδαλο «Σχέδιο Σκόπια 2014» για το οποίο το Υπουργείο Εσωτερικών κατηγορεί τρεις αξιωματούχους του. Ο Βάνε Τσβετάνωφ, πρώην διευθυντής του Γραφείου για την καταπολέμηση του ξεπλύματος μαύρου χρήματος δήλωσε: *Η κυβέρνηση είναι κομμάτι του οργανωμένου εγκλήματος.*

Η Σοσιαλδημοκρατική Ένωση μήνυσε για εγκληματικές πράξεις την υπουργό Εσωτερικών Γκιορδάνα Γιανκούποφσκα και τον διευθυντή της Διεύθυνσης Δημοσίων Εσόδων Γκόραν Τραϊκόφσκι. Η Επιτροπή για τη Διαφάνεια ζήτησε από τον Δημόσιο Εισαγγελέα να ασκήσει ποινικές διώξεις εναντίον του πρώην υπουργού Γεωργίας και σημερινού πρέσβη της χώρας στην Ουκρανία, Άτσο Σπασενόσκι, σχετικά με το ζήτημα της κατασκευής του υδροηλεκτρικού σταθμού «Ζλετόβιτσα». Μόνο 13 από τους 36 διευθυντές των κλινικών στα Σκόπια έχουν δηλώσει το εισόδημά τους στην κρατική επιτροπή κατά της διαφθοράς. Χωρίς ούτε μία μέρα διπλωματικής εμπειρίας ο Βέλε Τρπέσκι, 28 ετών, διορί-

στηκε πρεσβευτής στην Αλβανία. Λειτουργούν δίκτυα διεθνούς λαθρεμπορίου ναρκωτικών, όπλων και αγαθών.

Ελευθερία Τύπου: Τον Οκτώβριο 2010 η διεθνής οργάνωση Δημοσιογράφοι χωρίς Σύνορα ανακοίνωσε: *Οι δημοσιογράφοι στην Γκάνα, την Τανζανία και την Ουρουγουάη είναι πιο ελεύθεροι και πιο ασφαλείς από αυτούς στη Μακεδονία.* Μετά από έναν μήνα ομάδες οικονομικού ελέγχου και αστυνομικών εισβάλλουν στον αντιπολιτευόμενο τηλεοπτικό σταθμό Α1 όπου συλλαμβάνουν τον ιδιοκτήτη του Βέλγια Ράμκοφσκι, εκδότη τριών αντιπολιτευομένων εφημερίδων και 16 δημοσιογράφους τους οποίους κατηγορούν για φοροδιαφυγή και ξέπλυμα μαύρου χρήματος. Σφοδρή αντίδραση των δημοσιογράφων και της Αντιπολίτευσης, δημόσια ενόχληση στις Βρυξέλλες και στην Ουάσιγκτον και διαδηλώσεις στη Στρώμνιτσα, στην Αχρίδα, στο Βέλες, στο Γκόστιβαρ, στο Πρίλεπ και στην πλατεία Σκεντέρμπεη των Σκοπίων αποδεικνύονται μάταιες. Μετά από μήνες αντιδικιών ο σταθμός και οι τρεις εφημερίδες κλείνουν. Προτείνεται να πωληθούν σε φιλοκυβερνητικούς για να πληρωθούν τα τεράστια πρόστιμα.

Τη συνολική κατάσταση του μικρού αυτού ιδιόμορφου κράτους συνόψισε, αρχές του 2011, ο υφυπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ Τόμας Κάντριμαν, ο οποίος έσπευσε αμέσως στα Σκόπια και απευθυνόμενος δημόσια στην κυβέρνηση προειδοποίησε: *Είναι άμεση ανάγκη να λάβετε επείγοντα μέτρα για την ελευθερία του Τύπου, την πάταξη της διαφθοράς και την ειρήνη μεταξύ των εθνοτήτων σας. Η συμφωνία με την Ελλάδα είναι προϋπόθεση για να ενταχθείτε στο ΝΑΤΟ.* Η στροφή της αμερικανικής πολιτικής είχε συντελεσθεί. Την επικύρωσε τον Φεβρουάριο 2011 η Υπουργός Εξωτερικών Χίλαρι Κλίντον με ανάλογη δήλωσή της προσωπικά στον Γκρούεφσκι κατά τη συνάντησή τους στην Ουάσιγκτον. Και την επισφράγισε τον Οκτώβριο στην έκθεσή της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Βουλγαρία: Μέλος της Ε.Ε. και του ΝΑΤΟ. Ισχυρές αμερικανικές βάσεις στα βουλγαρικά παράλια του Ευξείνου Πόντου με αιχμή τα πετρέλαια της Κασπίας. Κεντρική και αδύναμη πύλη για τον στρατηγικό διάδρομο της Τουρκίας στα Βαλκάνια. Μέχρι τις προηγούμενες εκλογές το Τουρκικό Κόμμα συγκυβερνούσε με όλες τις μετακομμουνιστικές κυβερνήσεις. Σύμφωνα με διεθνή στοιχεία, στη Βουλγαρία ζουν 7.928.900 άτομα: Βούλγαροι 6.655.210 83,9%, Τούρκοι 746.664 9,4%, Τσιγγάνοι-Ρομ 370.908 4,7% και εννέα ακόμη μικρές εθνικές ομάδες και αδιευκρίνιστοι 86.000. Ορθόδοξοι 82,6% και Μουσουλμάνοι 12,2%. Οι Τούρκοι και οι Μουσουλμάνοι Ρομά έχουν τριπλάσιο δείκτη γεννήσεων. Το Κέντρο Δημογραφικής Πολιτικής στη Σόφια ανακοίνωσε ότι έως το 2050 οι Βούλγαροι θα καταστούν μειονότητα στην ίδια τη χώρα τους. Κατά τις εκλογές του Οκτωβρίου 2011 Δήμαρχος του Κάρτζαλη εξελέγη Δήμαρχος από

τον πρώτο γύρο με 56% ο υποψήφιος του τουρκικού κόμματος Χασάν Αζίζ ενώ ψήφισαν 19.479 Τούρκοι πολίτες της Βουλγαρίας εγκατεστημένοι μόνιμα στην Τουρκία.

Το τελευταίο τρίμηνο 2010 κατακλυσμός δημοσιευμάτων και πολιτικών καταγγελιών στη Σόφια αναφέρεται σε διαπλοκή της πολιτικής με το οργανωμένο έγκλημα, το λαθρεμπόριο και την κλοπή του δημοσίου χρήματος. Η κεντροδεξιά κυβέρνηση Μπορίσοφ βρίσκεται σε μετωπική σύγκρουση με τον απερχόμενο σοσιαλιστή Πρόεδρο της Δημοκρατίας Γκεόργκι Παρβάνοφ. Ωστόσο, στον β' γύρο των εκλογών της 30ής Οκτωβρίου 2011 Πρόεδρος της Δημοκρατίας εξελέγη ο υποψήφιος του κυβερνώντος κόμματος Ρόσεν Πλεβιέλεφ με 52,5% και οι 14 μεγαλύτεροι Δήμοι της χώρας περιήλθαν επίσης στο κυβερνών κόμμα. Έτσι, δύο χρόνια μετά την εκλογή του, ο Μπορίσοφ συγκεντρώνει στα χέρια του όλα τα κέντρα πολιτικής ισχύος.

Το εξωτερικό χρέος της Βουλγαρίας ανέρχεται σε μόλις 4,8 δις ευρώ αλλά αντιπροσωπεύει ποσοστό 14,3% του ΑΕΠ. Με απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου η κυβέρνηση υποχρεώνεται να λάβει σκληρά μέτρα, όπως πάγωμα των μισθών και συντάξεων, αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών, της ηλικίας συνταξιοδότησης και της φορολογίας, πάταξη της διαφθοράς κ.ά. Το σύστημα ασφαλίσεων και υγείας απειλείται με κατάρρευση και η παραοικονομία υπολογίζεται στο 37,7% του ΑΕΠ. Διαπιστώθηκε ότι σε σύνολο 285.301 εταιρειών λειτουργούσε μόνον το 30%. Ο μέσος μισθός είναι 14 φορές μικρότερος από τον μέσο όρο της Ε.Ε., όπως και το βιοτικό επίπεδο. Τον Σεπτέμβριο 2011 ο κατώτερος μισθός αυξήθηκε στα 140 ευρώ, το μηνιαίο κόστος ζωής ανήλθε στα 260 ε. και το όριο της φτώχειας ανά νοικοκυριό ορίστηκε στα 128 ε. τον μήνα. Ωστόσο, εγκρίθηκε δαπάνη 520 εκατ. ευρώ για την αγορά πολεμικών αεροπλάνων. Το 2010 αυξήθηκαν κατά 20% οι Έλληνες επισκέπτες στη Βουλγαρία και αντίστροφα μειώθηκαν κατά 55% οι Βούλγαροι επισκέπτες στην Ελλάδα. Σύμφωνα με το Εθνικό Στατιστικό Ινστιτούτο της, το πρώτο επτάμηνο 2011 οι εξαγωγές της Βουλγαρίας προς χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυξήθηκαν κατά 43,6 % σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2010 και η αξία τους υπολογίζεται σε 11,6 δις λέβα. Κύριοι εμπορικοί εταίροι της Βουλγαρίας στην Ε.Ε είναι η Γερμανία, η Ρουμανία, η Ιταλία, η Ελλάδα και το Βέλγιο που απορρόφησαν το 67,6 % των συνολικών εξαγωγών της χώρας προς την Ε.Ε. Οι βουλγαρικές εξαγωγές σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το πρώτο επτάμηνο του 2011, σημείωσαν αύξηση 35,1% και η αξία τους υπολογίζεται σε 8,6 δις λέβα. Κύριοι εισαγωγείς βουλγαρικών προϊόντων είναι η Ρωσία, τα Σκόπια, η Τουρκία και η Κίνα. Έπονται η Νότιος Αφρική και ο Καναδάς. Μείωση εξαγωγών προς την Αλβανία και

την Σερβία στα Βαλκάνια. Το εξωτερικό εμπορικό έλλειμμα μειώθηκε κατά 40,5% την ίδια περίοδο σε σύγκριση με το 2010.

Ουάσιγκτον και Μόσχα αναμετρώνται στη Βουλγαρία για την εγκατάσταση των ενεργειακών αγωγών τους. Απόρρητα έγγραφα που τον Νοέμβριο 2010 δημοσιεύθηκαν στην ιστοσελίδα WikiLeaks αποκάλυψαν ότι η Ουάσιγκτον ενδιαφέρονταν ιδιαίτερα για την ενεργειακή ασφάλεια και τις διεθνείς σχέσεις, τις σχέσεις Βουλγαρίας-Ρωσίας και την ενεργειακή εξάρτηση, τα βιογραφικά των Βουλγάρων αξιωματούχων και τη συνεργασία αυτών με Ρώσους αξιωματούχους και επιχειρηματίες. Ο Πρωθυπουργός Μπορίσοφ, που μόνον σε ένα μήνα συναντήθηκε δύο φορές με τον Richard L. Morningstar, Αμερικανό υφυπουργό για την Ευρασιατική Ενέργεια, υποστηρίζει τους αμερικανικούς και ευρωπαϊκούς αγωγούς, ενώ τους ρωσικούς υποστηρίζει, αντίθετα, ο απερχόμενος Πρόεδρος της Δημοκρατίας Γκεόργκι Παρβάνοφ. Με άλλο απόρρητο έγγραφο η Ουάσιγκτον το 2009 καλούσε την Πρεσβεία της στη Σόφια να παρακολουθεί και να αναφέρει πληροφορίες για τη διαφθορά πολιτικών, την εξουσία της χώρας, την επιβολή του νόμου, το οργανωμένο έγκλημα, το ξέπλυμα χρήματος, τη δημοσιονομική σταθερότητα, την οικονομική ανάπτυξη, τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδίως έναντι των μειονοτήτων, και τις δραστηριότητες της αστυνομίας. Σύμφωνα με έρευνα της Διεθνούς Διαφάνειας, το 30% των Βουλγάρων θεωρεί ότι η διαφθορά στη χώρα έχει αυξηθεί τον τελευταίο χρόνο, το 42% θεωρεί ότι έμεινε σταθερή και το 28% ότι έχει μειωθεί. Περισσότερο διεφθαρμένους θεσμούς –με κορυφή τον βαθμό 5– οι Βούλγαροι θεωρούν τα πολιτικά κόμματα 4,1, το Κοινοβούλιο 3,9, την αστυνομία και τις επιχειρήσεις 3,7% και τα μέσα ενημέρωσης 2,9.

Τα δημοσιεύματα του βουλγαρικού Τύπου απογράφουν την κατάσταση ως εξής:

Διαφθορά: Τον Οκτώβριο 2010 ο υπουργός Εσωτερικών Tsvetan Tsvetanov κατηγορήθηκε ότι απέκτησε έξι διαμερίσματά του και η Εθνική Υπηρεσία Εσόδων ανέλαβε να ελέγξει την περιουσία του αλλά ακόμη δεν ανακοίνωσε πόρισμα. Ο Πρωθυπουργός Μπορίσοφ στήριξε τον υπουργό Εσωτερικών όταν κατηγορήθηκε ότι συνδεόταν με τον Aleksei Petron Αρχηγό της συμμορίας «Χταπόδι» και προσπάθησε μέσω αυτής να ξεπλύνει ένα εκατομμύριο ευρώ. Ο Aleksei Petron υπήρξε μυστικός πράκτορας της κομμουνιστικής αστυνομίας, εξελίχθηκε σε επιχειρηματία, έγινε καθηγητής του Πανεπιστημίου Εθνικής και Παγκόσμιας Οικονομίας, συνελήφθη ως αρχηγός του οργανωμένου εγκλήματος αλλά κυκλοφορεί ελεύθερος και κατήλθε στις εκλογές της 23ης Οκτωβρίου 2011 ως υποψήφιος Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Ο υπουργός Εσωτερικών Tsvetan Tsve-

ταπον κατηγορήσε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Georgi Parvanov ότι υποστήριξε τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του Petron και ότι έχει σχέσεις με εγκληματίες. Με τη σειρά του ο Petron κατήγγειλε ότι ο παλαιός συνεργάτης του και ήδη Πρωθυπουργός Μπορίσοφ επιχειρεί να τον δολοφονήσει. Τέλη Δεκεμβρίου συνελήφθη για διαρροή διαβαθμισμένων πληροφοριών προς τον Αλεξέι Πετρόφ ο Μπόζινταρ Νάλντζιεφ, ανώτερος πράκτορας της Κρατικής Υπηρεσίας Εθνικής Ασφαλείας.

Τον Οκτώβριο 2010 340 κιλά χρυσού, αργύρου και λευκόχρυσου αξίας 9 εκατ. ευρώ εκλάπησαν από τρία διαφορετικά θησαυροφυλάκια του αεροδρομίου της Σόφιας όπου στις 19 Αυγούστου 2010 είχαν κατασχεθεί, όταν πέντε άτομα προσπάθησαν να τα μεταφέρουν λαθραία στην Τουρκία. Συνελήφθη ο Petar Stoyanov, αρχηγός της εγκληματικής οργάνωσης «Οι Φονιάδες» και πρόεδρος της Βουλγαρικής Ομοσπονδίας Πάλης Σούμο.

Τον Δεκέμβριο 2010 ο υπουργός Εξωτερικών Νικολάι Μλαντένωφ ανακοίνωσε ότι το 45% των πρέσβων της Βουλγαρίας είναι πρώην πράκτορες των μυστικών υπηρεσιών του κομμουνιστικού καθεστώτος όπως και ο ίδιος ο Πρόεδρος Παρβάνοφ που διόρισε τους μισούς. Τις αμέσως επόμενες ημέρες παραιτήθηκαν ο υπουργός Διασποράς Μπόζινταρ Δημητρώφ και υφυπουργός Εξωτερικών Παβλίν Δημητρώφ διότι ήσαν επίσης πράκτορες της κομμουνιστικής Υπηρεσίας Κρατικής Ασφαλείας. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να ανακαλέσει όλους τους διπλωμάτες πρώην πράκτορες. Δικαίωμα απόλυσής τους, όμως, έχει μόνο ο Πρόεδρος ο οποίος αρνήθηκε και, όταν η Βουλή, ψήφισε ειδικό νόμο το καλοκαίρι δεν τον κύρωσε. Τον Σεπτέμβριο 2011 η Βουλή ψήφισε για δεύτερη φορά τον ίδιο νόμο που έτσι κατέστη υποχρεωτικός για τον Πρόεδρο.

Τον Δεκέμβριο ο πρέσβης των ΗΠΑ Τζέιμς Γουόρλικ ανακοίνωσε ότι δεν χορηγεί βίζα στον πρώην υπουργό Εσωτερικών Ρούμεν Πέτκωφ επειδή είναι κατηγορούμενος για εγκληματικές δραστηριότητές του, για τις σχέσεις του με το οργανωμένο έγκλημα και για διαφθορά. Εξαιτίας αυτών ο υπουργός παραιτήθηκε στις 13 Απριλίου 2008 αλλά στις 3 Ιανουαρίου 2011 κατήγγειλε ότι εκλάπη μέρος των 160 εκατ. ευρώ που προορίζονταν για την ένταξη της Βουλγαρίας στη Ζώνη Σένγκεν και ότι, μετά την παραίτησή του, αυξήθηκε τεράστια το λαθρεμπόριο τσιγάρων, καυσίμων και ναρκωτικών. Δύο ημέρες αργότερα δημοσιεύθηκε μαγνητοφωνημένη τηλεφωνική σύγκρουση των υπουργών Εσωτερικών Τσβετάνωφ και Οικονομικών Συμεών Τζάνκωφ στον οποίο ο διευθυντής της Τελωνιακής Υπηρεσίας Βάνιο Τάνωφ κατήγγειλε ότι ο Τσβετάνωφ τον πιέζει και του έδωσε λίστα με ποιες εταιρείες «πρέπει» να ελέγχει και ποιες όχι στα τελωνεία.

Αγωγοί-Ενέργεια: Ο αγωγός Nabucco προγραμματίζεται να μεταφέρει από το 2015 στην Ευρώπη αέριο του Ιράκ, το οποίο ελέγχουν οι Αμερικανοί. Το πολύπλοκο έργο συντονίζει πολιτικά ο Αμερικανός Υφυπουργός για την Ευρασιατική Ενέργεια Richard Mornigstar

Μέτοχοι της εταιρείας Nabucco Gas Pipeline International GmbH είναι οι εξής: Botas (Τουρκία), Bulgarian Energy Holding (Βουλγαρία), MOL (Ουγγαρία), OMV (Αυστρία), RWE (Γερμανία), Transgaz (Ρουμανία) με ίσο ποσοστό 16,67% κάθε χώρα. Η RWE (Γερμανία) εξήταζε το 2011 να μετάσχει. Η E.E. επενδύει 200 εκατ. ευρώ στην κατασκευή του αγωγού. Από αυτά, τα 60-65 εκ.ε. είναι η επένδυση της Βουλγαρίας. Εξετάζεται και διασύνδεση του Nabucco με την Ελλάδα.

Σε ανταγωνισμό με τον Nabucco η Ρωσία προωθεί, μέσω Βουλγαρίας, τον αγωγό South Stream που προγραμματίζεται να μεταφέρει ρωσικό φυσικό αέριο στην Ευρώπη τέλη του 2015. Τον αγωγό ελέγχει πλήρως ο ρωσικός ενεργειακός της γίγαντας Gazprom που ο Πρόεδρος της Alexei Miller έσπευσε τον Οκτώβριο 2010 πίσω από τον Αμερικανό Υφυπουργό για την Ευρασιατική Ενέργεια Richard Mornigstar και πίεσε τον Βούλγαρο Πρωθυπουργό Μπορίσοφ να επιταχυνθεί η κατασκευή του South Stream σε βουλγαρικό έδαφος. Λίγες μέρες η αργότερα ρωσική εφημερίδα Nezavisimaya Gazeta σημείωνε ότι η γεωπολιτική θέση της Ρωσίας και της Gazprom επιδεινώθηκε ξαφνικά στην περιοχή του Εύξεινου Πόντου μετά την ανάρρηση του Πρωθυπουργού Μπορίσοφ, υπεγράμμισε ότι σοβαροί λόγοι αμφισβητούν την ειλικρίνεια της Βουλγαρίας και τόνιζε ότι η έλλειψη θέλησης κατέστη σαφής από τη βουλγαρική στάση κατά της κατασκευής του αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολης. Τις ίδιες ημέρες του Νοεμβρίου 2011 η βουλγαρική Energy Holding και η Gazprom προκήρυξαν διαγωνισμό για την επιλογή εταιρείας που θα προβεί σε προκαταρκτική μελέτη των επενδύσεων για την κατασκευή του South Stream στο βουλγαρικό έδαφος. Στις 20 Απριλίου 2011 ο Ρώσος υπουργός Εξωτερικών Σεργκέι Λαβρόφ έφθασε σε αντιπερισπασμό στην Αχρίδα για να εκβιάσει πολιτικά την δραστηριοποίηση της Βουλγαρίας στον South Stream. Οι Αμερικανοί, όμως, κίνησαν τους πολιτικούς συμμάχους τους. Έτσι, μετά δέκα μέρες ο Ουκρανός υπουργός Ενέργειας Γιούρι Μπόικο δήλωσε ότι ο αγωγός φυσικού αερίου South Stream αποτελεί απειλή για την εθνική ασφάλεια της Ουκρανίας, ενώ η Τουρκία τορπίλισε τις διαπραγματεύσεις για την κατασκευή υποβρυχίου αγωγού στην οικονομική της ζώνη από όπου το ρωσικό αέριο θα περνούσε στη Βουλγαρία.

Η Gazprom αναζήτησε συμμάχους στην Ευρωπαϊκή Ένωση και πρότεινε να μετάσχουν στην κοινοπραξία του South Stream η ιταλική Eni και η γαλλική

EDF. Τέλη Μαΐου 2011 το ρωσικό υπουργείο Ενέργειας και η κρατική Gazprom παρουσίασαν στις Βρυξέλλες το σχέδιο για τον South Stream ώστε η Ρωσία να κερδίσει το καθεστώς του υπερ-ευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών φυσικού αερίου. Το ευρωπαϊκό αυτό καθεστώς έχει ο ανταγωνιστής Nabucco, ο οποίος προηγείται επίσης σε ωριμότητα έργου και διεθνών συμφωνιών αλλά αντιμετωπίζει αδυναμία να εξασφαλίσει επαρκές φυσικό αέριο. Τον ίδιο μήνα η Gazprom και η σερβική ενεργειακή Srbijagas συμφώνησαν να κατασκευάσουν στη Σερβία το τμήμα του South Stream. Μετά δέκα ημέρες οι υπουργοί Ενέργειας Βουλγαρίας – Τουρκίας συμφώνησαν στην Καισάρεια να επιταχυνθεί το δίκτυο διασύνδεσης των δύο χωρών που αποτελεί τμήμα του Nabucco. Τη συμφωνία επικύρωσαν τον Ιούλιο οι δύο Πρωθυπουργοί.

Ο κεντροδεξιός Βούλγαρος Πρωθυπουργός Μπορίσοφ, πιστός σύμμαχος των Αμερικανών, επιχειρεί ευθύς μετά την εκλογή του να εξουδετερώσει την ενεργειακή κυριαρχία της Ρωσίας στη Βουλγαρία και την προώθηση των ρωσικών αγωγών προς την Ευρώπη μέσω βουλγαρικού εδάφους. Στις 29 Ιουλίου 2011 με βασικό θέμα την ενεργειακή εξάρτηση της Βουλγαρίας από την Ρωσία και ημερομηνία 2 Οκτωβρίου 2008 δημοσιεύθηκαν στα Wikileaks τηλεγραφήματα της Αμερικανίδας Πρέσβειρας στη Σόφια προς τον τότε Ειδικό Απεσταλμένο των ΗΠΑ για τις Ευρωπαϊκές Υποθέσεις και την Ευρασιατική Ενέργεια

Εκτός από τον ρωσικό αγωγό South Stream Μπορίσοφ υπονομεύει τις προηγούμενες βουλγαρο-ρωσικές συμφωνίες για τον αγωγό Μπουργκάς – Αλεξάνδρουπολη, την κατασκευή νέου πυρηνικού σταθμού στη θέση Μπελένε, την λειτουργία του διύλιστηρίου και δικτύου διανομής καυσίμων της ρωσικής Lukoil και τον εκσυγχρονισμό των παλαιών πυρηνικών σταθμών στο Κοζλοντούι. Παράλληλα εγκαθιστά στη χώρα αμερικανικές ενεργειακές εταιρείες. Έτσι τον Ιούνιο 2011 η Bulgarian Energy Holding και ο αμερικανικός ενεργειακός γίγαντας Westinghouse υπέγραψαν συμφωνία έργου που θα παρατείνει τη ζωής των μοναδικών πλέον μονάδων 5 και 6 του πυρηνικού σταθμού Κοζλοντούι. Αμέσως μετά ο αμερικανικός πετρελαϊκός κολοσσός Chevron ανέλαβε έρευνες για τον εντοπισμό κοιτασμάτων φυσικού αερίου στην περιοχή της Δοβρουτσάς. Τον Ιούνιο 2011 η αμερικανική πετρελαϊκή Trans Atlantic Petroleum αγόρασε στην Βουλγαρία το 100% των μετοχών της εταιρείας Direct Petroleum. Έχει έδρα το Τέξας δραστηριοποιείται στους τομείς του πετρελαίου και του φυσικού αερίου σε Βουλγαρία, Τουρκία, Ρουμανία και στο Μαρόκο.

Τον Οκτώβριο 2010 ο Μπορίσοφ συζήτησε με τον Πρωθυπουργό της Γεωργίας τη μεταφορά φυσικού αερίου του Αζερμπαϊτζάν με πλοία από τα γεωργιανά στα βουλγαρικά λιμάνια. Οι διαπραγματεύσεις συνεχίζονται. Τον Νοέμβριο

2011 ο απερχόμενος Πρόεδρος Παρβάνοφ επισκέφθηκε το Αζερμπαϊτζάν προκειμένου να υπογράψει συμφωνία βάσει της οποίας σχεδιάζεται να διοχετευθεί στη Βουλγαρία 1 δισεκατομμύριο κ.μ. αζέρικο αέριο.

Στις 11 Αυγούστου 2011 οι κυβερνήσεις Ελλάδας – Βουλγαρίας, η εταιρεία ICGB AD και η κοινοπραξία Penspen Ltd. & C&M Engineering S.A. υπέγραψαν το πρώτο αποφασιστικό βήμα για τη διασύνδεση των δικτύων φυσικού αερίου των δύο χωρών. Από τον Ιούλιο 2011 η ιαπωνική Toshiba κατασκευάζει φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 10 MW στην πόλη Γιάμπολ.

Ο αγωγός Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη είχε συμφωνηθεί να μεταφέρει ρωσικό πετρέλαιο. Την κατασκευή ανέλαβε εταιρεία Trans-Balkan Pipeline στην οποία μετέχουν η Ρωσία, η Βουλγαρία, η Ελλάδα και εταιρείες άλλων χωρών. 25/2/2011 Η Ρωσία επανέλαβε τις προειδοποιήσεις της προς τη Βουλγαρία όσον αφορά τον αγωγό Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη. Οι Ρώσοι περιμένουν την απόφαση του βουλγαρικού υπουργικού συμβουλίου και σκέφτονται ακόμα και να αποχωρήσουν από το σχέδιο. Τον Νοέμβριο 2011 το βουλγαρικό Υπουργείο Περιβάλλοντος ενέκρινε την τρίτη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων του αγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη.

Η Βουλγαρία δεν έχει καταβάλει το μερίδιό της και έως τις 20 Μαρτίου 2011 χρωστούσε 7,5 εκ. ευρώ. Έχει συνεισφέρει μόνον 15-20 εκ. λέβα αλλά οι εταίροι του αγωγού μπορούν να της ζητήσουν αποζημιώσεις 200-300 εκ. λέβα για την παραβίαση της διεθνούς συμφωνίας. Σε συνάντηση των μετόχων στη Ρώμη τη 17η Φεβρουαρίου 2011 η Βουλγαρία δεσμεύθηκε να εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις, αλλά δεν τις τήρησε επειδή ταυτόχρονα ο Μπορίσοφ απαιτεί προηγουμένως περιβαλλοντικές μελέτες τις οποίες από τον Φεβρουάριο απορρίπτει, μόλις του υποβάλλονται, και έχει δηλώσει προκαταβολικά ότι αποκλείεται να είναι θετικές. Οι Ρώσοι πιέζουν ασφυκτικά. Ο αντιπρόεδρος της ρωσικής πετρελαϊκής Transneft δήλωσε ότι η Ρωσία δεν είναι διατεθειμένη να εγκαταλείψει τον πετρελαιοαγωγό. Μετά δύο μήνες ο Πρόεδρος Transneft δήλωσε ότι θεωρεί προσβολή την περαιτέρω καθυστέρηση της βουλγαρικής κυβέρνησης, η οποία διάταξε και τρίτη περιβαλλοντική μελέτη που επρόκειτο να παραδοθεί στις 30 Σεπτεμβρίου και εγκρίθηκε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος στις 3 Νοεμβρίου 2011. Είναι ακόμη, όμως, το πρώτο βήμα.

Στις 7 Δεκεμβρίου 2011 ο Αντιπρόεδρος και υπουργός των Οικονομικών Συμεών Ντιάνκοφ ανακοίνωσε μονομερώς ότι η Βουλγαρία αποσύρεται από την κοινοπραξία Trans-Balkan Pipeline και ματαιώνει τον αγωγό.

Το 2010 η ρωσική εταιρεία Rosatom και η μητρική της Atomstroyexport, σε συμφωνία με τη Βουλγαρία, ανέλαβαν να κατασκευάσουν τον νέο πυρηνικό

σταθμό στο Μπελένε του Δούναβη δημιουργώντας 80.000 νέες θέσεις εργασίας αλλά ο Μπορίσοφ, με διάφορα προσχήματα, αθετεί το συμβόλαιο. Μετά αλληπάλληλες παλινωδίες πέντε μηνών η διαμάχη της Βουλγαρίας με την κρατική ρωσική εταιρία κατέληξε τον Ιούλιο στο Διεθνές Δικαστήριο Διαιτησίας στο Παρίσι όπου, σύμφωνα με ρωσικές πηγές, η Βουλγαρία αντιμετωπίζει καταδίκη σε αποζημίωση 300 εκατ. έως 1 δις ευρώ. Στο ενδιάμεσο ξέσπασε και ένα πολιτικό σκάνδαλο για συμφωνία κάτω από το τραπέζι με τους Ρώσους.

Η ρωσική πετρελαϊκή εταιρεία Lukoil Bulgaria κατέχει το μοναδικό στη Βουλγαρία διυλιστήριο Nefothim Burgas, το μονοπώλιο προμηθείας καυσίμων στο βουλγαρικό κράτος και το ισχυρότερο δίκτυο πρατηρίων. Μακράν η ρουμανική πετρελαϊκή Rompetrol διαθέτει μόνον 58 πρατήρια υγρών καυσίμων που εισάγει από το διυλιστήριο της Κωνσταντζας, στη Βουλγαρία. Στις 26 Ιουλίου 2011 η Διεύθυνση Τελωνείων, επικαλούμενη παραλείψεις, ανακάλεσε την άδεια λειτουργίας καυσίμων και του τερματικού σταθμού του διυλιστηρίου στο Μπουργκάς. Μετά από 30 ώρες η Lukoil Bulgaria έκλεισε το διυλιστήριο της και τις στρόφιγγες των καυσίμων. Σιδηρόδρομοι, αεροπλάνα, άρματα του Στρατού, φορτηγά αυτοκίνητα και πλοία απειλήθηκαν με ακινητοποίηση σε διάστημα μηνός. Ο Μπορίσοφ συγκρότησε κέντρο διαχείρισης κρίσεων. Μετά από 4 ημέρες το Διοικητικό Δικαστήριο της Σόφιας ακύρωσε την απόφαση των Τελωνείων και την επομένη η Lukoil επαναλειτούργησε. Οι εγκυρότερες εφημερίδες της Αυστρίας τονίζουν την υπεροχή του ρωσικού κολοσσού και «συμβουλεύουν» τη Βουλγαρίας να είναι πιο προσεκτική στις ενεργειακές της σχέσεις. Η Der Standard γράφει: *η Lukoil έχει διασύρει τη βουλγαρική κυβέρνηση και η Wirtschaftsblatt προειδοποιεί: η Σόφια παίζει με τη φωτιά*

Παρ' όλες τις αντίθετες προσπάθειες, η Ρωσία εξακολουθεί να κατέχει ισχυρές θέσεις στη Βουλγαρία και στην ψυχή πολλών Βουλγάρων. Χαρακτηριστικά είναι τα γεγονότα του πρώτου μόνον δεκαημέρου του Σεπτεμβρίου 2011.

Στις 3/9 το βουλγαρικό Υπουργείο Άμυνας και η ρωσική εταιρία MIG υπέγραψαν συμφωνία πλαίσιο για τη συντήρηση και τον εκσυγχρονισμό των 12 μαχητικών Mig 29 και των 4 εκπαιδευτικών αεροπλάνων με ρωσική αμοιβή 1,14 δις λέβα για 48 μήνες.

Η κομμουνιστική Βουλγαρία εόρταζε την εμβληματική επέτειο της 9ης Σεπτεμβρίου 1944, οπότε εισήλθε ο Κόκκινος Στρατός και επακολούθησε το κομμουνιστικό πραξικόπημα. Μετά το 1990 η επέτειος καταργήθηκε, αλλά το 2011 επανήλθε. Τις εορταστικές εκδηλώσεις οργάνωσε το Σοσιαλιστικό Κόμμα σε όλη τη Βουλγαρία. Στη Σόφια εκατοντάδες Βούλγαροι συγκεντρώθηκαν μπροστά στον τύμβο των Αδελφών Βουλγάρων – Ρώσων και κατέθεσαν λουλούδια

στο μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτου και στο μνημείο του Ρωσικού Στρατού. Ένα μήνα αργότερα το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της Βουλγαρίας απέρριψε αίτηση του δημοφιλούς δημοσιογράφου Ίβο Ιντζέντεφ που ζητούσε να καταδαφισθεί το μνημείο του Σοβιετικού Στρατού στη Σόφια επειδή συμβολίζει την κατάληψη της Βουλγαρίας από τη Σ. Ένωση. Περισσότεροι από 10.000 Βούλγαροι συγκεντρώθηκαν στο Φράγμα Korinka κοντά στην κεντρική βουλγαρική πόλη Kazanlak για την 8η ετήσια συγκέντρωση των Φίλων της Ρωσίας στη Βουλγαρία. Παρέστησαν ο Ρώσος πρεσβευτής Γιούρι Ισάκοφ, ο αρχηγός του Σοσιαλιστικού Κόμματος και τέως Πρωθυπουργός Σεργκέι Στάνισεφ και ο υποψήφιος των Σοσιαλιστών για την Προεδρία της Δημοκρατίας ευρωβουλευτής Ιβαϊλο Κάφλιν.

Εντωμεταξύ, όμως, για δεύτερη φορά μέσα σε έξι μήνες διεξήχθησαν κοινά βουλγαρο-αμερικανικά στρατιωτικά γυμνάσια στις ακτές της Μαύρης Θάλασσας παρουσία του Πρωθυπουργού, του Υπουργού Αμύνης, του Αμερικανού Πρεσβευτού και πολλών άλλων επίσημων.

Τουρκία: Η Βουλγαρία, όπου το 8,5% του πληθυσμού είναι Τούρκοι με ισχυρό εθνικό κόμμα, αποτελεί την ασθενέστερη και ευρύτερη πύλη του νέο-οθωμανικού διαδρόμου κατά μήκος όλων των Βαλκανίων μέχρι τα πρόθυρα της Ουγγαρίας. Η Τουρκία αναδεικνύεται στρατηγικός σύμμαχος της Βουλγαρίας στους ενεργειακούς αγωγούς, στην άμυνα, στην οικονομία και στην ασθενή συνοχή της βουλγαρικής κοινωνίας. Ο Τούρκος Πρωθυπουργός Ερντογάν, συνοδευόμενος από τον αρμόδιο για την ενέργεια Υπουργό του, επισκέφθηκε τον Οκτώβριο 2010 τη Σόφια καθώς και ο Πρόεδρος της Τουρκικής Δημοκρατίας Γκιούλ τον Ιούλιο 2011. Τον Αύγουστο 2011 ο Πρωθυπουργός Μπορίσοφ δήλωσε: *Η Τουρκία διαθέτει σήμερα ισχυρή οικονομία και έναν ισχυρό ηγέτη με σαφείς στόχους και πρόγραμμα. Η Βουλγαρία πιστεύει ότι η Τουρκία θα είναι ευπρόσδεκτη στην Ευρωπαϊκή οικογένεια μόλις εκπληρώσει τα κριτήρια. Η γειτονική χώρα, λόγω της γεωστρατηγικής θέσης της και των προαναφερόμενων πλεονεκτημάτων της, έχει την ευκαιρία να αναλάβει ηγετικό ρόλο στον αραβικό κόσμο.*

Ωστόσο, σημαντική μερίδα Βουλγάρων πολιτών και πολιτικών, αντιδρά στην επιρροή της Τουρκίας διότι φοβάται ότι οικονομία, η κοινωνία και η πολιτική της Βουλγαρίας θα περιέλθει υπό την άμεση κηδεμονία των νεο-οθωμανιστών και του Ισλάμ. Χαρακτηριστικά είναι τρία νωπά γεγονότα:

Α. Τον Οκτώβριο 2010 περισσότεροι από 300.000 Βούλγαροι ζήτησαν Δημοψήφισμα με αίτημα την άσκηση βουλγαρικού βέτο στην ευρωπαϊκή ένταξη της Τουρκίας.

Β. 20 Μαΐου 2011, Παρασκευή ιερή ημέρα των Μουσουλμάνων, μέλη του

εθνικιστικού κόμματος Αττάκα (Επίθεση) εισέβαλαν στο κεντρικό τζαμί της Σόφιας, Μπάνια Μπασή, διέκοψαν βίαια την προσευχή και συγκρούστηκαν με τους πιστούς και τους αστυνομικούς. Οκτώ μήνες νωρίτερα μέλη του ίδιου κόμματος είχαν επιτεθεί στον Αρχιμουφτή της Βουλγαρίας και στον Μουφτή του Ράζγκραντ. Προηγήθηκαν ανάλογες επιθέσεις αλλού.

Γ. Μετά τις έντονες αντιδράσεις της Τουρκίας, η πολιτική ελίτ της Βουλγαρίας καταδίκασε την επίθεση στο τζαμί και την επομένη Παρασκευή η Βουλή ενέκρινε καταδικαστικό ψήφισμα. Το ψήφισμα της Βουλής, όμως, υπερψήφισαν οριακά μόνον 127 από το σύνολο των 240 βουλευτών.

Εξίσου χαρακτηριστικές, έως απειλητικές, είναι οι δηλώσεις της τουρκικής πλευράς.

Αχμέτ Ντογάν, ηγέτης του τουρκικού κόμματος Βουλγαρίας: *Απαιτούμε ειδικό νόμο εναντίον όλων όσοι πράξεων προκαλούν εθνικό μίσος. Η επίθεση στο τζαμί είναι μία επικίνδυνη πρόκληση που υποθάλλει κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια. Το βουλγαρικό εθνικό μοντέλο είναι το μόνο που εγγυάται τη σταθερότητα των Βαλκανίων και κανείς δεν ξέρει τι θα προκαλέσει στη Βουλγαρία, τα Βαλκάνια και την Ευρώπη η υπονόμηση της εθνικής ειρήνης.*

Το Γραφείο του Αρχιμουφτή της Βουλγαρίας ανακοίνωσε: *Η βουλγαρική κοινωνία μαστίζεται από ισλαμοφοβία. Καλούνται οι Βούλγαροι Μουσουλμάνοι να υπερασπισθούν τον εαυτόν τους από τις επιθέσεις. Η ισλαμοφοβία και αυτή η πίεση αποτελεί προσπάθεια για υποκίνηση θρησκευτικών συγκρούσεων και εμφυλίου πολέμου, είναι απειλή για την εθνική ασφάλεια.*

Ο Τούρκος Πρωθυπουργός Ταγίπ Ερντογάν διεκήρυξε: *Η βία, όπως αυτή στο τζαμί της Σόφιας, είναι ένα σημάδι της γενετικά κληρονομημένης μισαλλοδοξίας έναντι της διαφοράς.*

Το κομμουνιστικό καθεστώς Ζίβκοφ είχε υποχρεώσει τους Μουσουλμάνους να εκβουλγαρισθούν και να εκβουλγαρίσουν τα τουρκικά ονοματεπώνυμά τους. Όσοι αρνήθηκαν, υπέστησαν διωγμούς και χιλιάδες κατέφυγαν ή απελάθησαν στην Τουρκία όπου διατηρούν ισχυρούς Συλλόγους. Το σημερινό δημοκρατικό –σχετικά– καθεστώς όρισε Ημέρα Μνήμης των θυμάτων του κομμουνισμού, αλλά τον Απρίλιο 2011 η Βουλή απέρριψε πρόταση του Τούρκου βουλευτού της Τσετίν Κάζακ που είπε: *Ζητούμε να διωχθούν όσοι διέπραξαν φόνο, βασανισμό ή βία σε πολιτικές, εθνικές ή θρησκευτικές βάσεις. Εγκλήματα όπως η βίαιη απέλαση, ο εγκλεισμός σε στρατόπεδο εργασίας και ο εθνικός και θρησκευτικός διωγμός, έχουν παραμείνει ατιμώρητα από το τέλος του κομμουνισμού έως τώρα.*

Εντωμεταξύ στη Βουλγαρία ενεργεί και το φοντεμαλιστικό Ισλάμ. Μεταξύ 7-10 Οκτωβρίου 2010 ο Saud Muutlu, ιμάμης από το χωρίο Sarnitsa, κατηγορή-

θηκε από τον Εισαγγελέα του Pazardzhik ως αρχηγός της εξτρεμιστικής οργάνωσης Al Waqf al Islami. Τα γραφεία του βουλγαρικού σκέλους της βρίσκονται στην Κωνσταντινούπολη και πιστεύεται ότι χρηματοδοτείται από τη Σαουδική Αραβία. Συνελήφθησαν 4 Βούλγαροι Μουσουλμάνοι κατηγορούμενοι για εξτρεμισμό. Ο υπουργός Εσωτερικών Tsvetan Tsvetanov ανακοίνωσε: *Στη Νότια Βουλγαρία βρέθηκαν πολλές αποδείξεις για την ύπαρξη πυρήνων εξτρεμιστικού Ισλάμ στην οργάνωση Al Waqf al Islami. Τα βιβλία, τις μπροσούρες και τα κεφάλαια έστειλαν μουσουλμανικές οργανώσεις του εξωτερικού.*

Εντωμεταξύ τον Ιούλιο 2011 ο τουρκικός βιομηχανικός κολοσσός Sisecam ανακοίνωσε νέα επένδυση 60 εκατομμυρίων δολαρίων που θα επεκτείνει τις εγκαταστάσεις παραγωγής γυαλιού οικιακής χρήσης της θυγατρικής του Trakiya Glass εγκατεστημένης ήδη στη Βουλγαρία από το 2005. Τον Οκτώβριο 2010 ο Ερντογάν συζήτησε στη Σόφια ένα κοινό νέο φράγμα στα σύνορα με Βουλγαρία σε παραπόταμο του Άρδα όπου λειτουργεί ήδη υδροηλεκτρικό έργο. Ενώ η Τουρκία σχεδιάζει να κτίσει τον τρίτο πυρηνικό σταθμό της κοντά στα σύνορα με τη Βουλγαρία ώστε να υποκαταστήσει τον ρωσικό πυρηνικό σταθμό του Μπελένε.

Μακεδονικό: Σε αντίθεση προς την Ελλάδα, η Βουλγαρία κάνει επίθεση φιλίας για να «προστατεύσει» και έτσι να ενσωματώσει στη σφαίρα άμεσης εξάρτησης το κράτος των Σκοπίων το οποίο, αμέσως μετά την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας του το 1991, αναγνώρισε με την ψευδωνυμία «Δημοκρατία της Μακεδονίας». Ωστόσο θεωρεί τη γλώσσα του βουλγαρική, την Ιστορία του βουλγαρική και τους Σλάβους πολίτες του απογόνους των Βουλγάρων Μακεδόνων. Χορήγησε δεκάδες χιλιάδες βουλγαρικά διαβατήρια σε πολίτες των Σκοπίων, ακόμη και στον πρώην Πρωθυπουργό τους Λιούπτσο Γκεοργκίεφσκι, οι οποίοι δηλώθηκαν στο Βουλγαρικό Υπουργείο Εσωτερικών ως Μακεδόνες Βούλγαροι.

Είναι χαρακτηριστικό ότι Βούλγαροι επίσημοι εξεδήλωσαν *χαρά και ικανοποίηση που –στη φαραωνική πλατεία των Σκοπίων– τιμώνται εμβληματικοί Βούλγαροι, όπως ο Βούλγαρος Τσάρος Σαμουήλ και οι Άγιοι Μεθόδιος και Κύριλλος καθώς και κοινοί μας ήρωες του Ήλιντεν!* ... Επίσης στα βουλγαρικά Μ.Μ.Ε. δημοσιεύθηκε το –άνωθεν προφανώς– πανομοιότυπο σχόλιο: *Σε αντίθεση με την Ελλάδα, η οποία εξοργίζεται από τις κινήσεις της Μακεδονίας η οποία παίζει με την ελληνική πολιτιστική κληρονομιά από την περίοδο αρχαιότητας και εμπλέκεται στην περιβόητη διαμάχη για το όνομα, οι κυβερνήσεις της Βουλγαρίας παραδοσιακά αντιδρούν με περιφρόνηση σε κρίσεις προπαγάνδας από τα Σκόπια, που το ευρύ κοινό στη Βουλγαρία αντιμετωπίζει ως αστειότητες.*

Την πρώτη επίσκεψή του σε ξένη πρωτεύουσα, μόλις ανέλαβε τα καθήκοντά

του, ο νέος Υπουργός Εξωτερικών των Σκοπίων Νικόλα Ποπόφσκι πραγματοποίησε την 1η Σεπτεμβρίου 2011 στη Σόφια όπου με τον έμπειρο Βούλγαρο ομόλογό του Νικολάι Μλαντένοφ, υπέγραψαν μνημόνιο συνεργασίας στον τομέα της ευρω-ατλαντικής ολοκλήρωσης το οποίο, σύμφωνα με το βουλγαρικό Υπουργείο Εξωτερικών, αποτελεί τη βάση επί της οποίας θα πραγματοποιηθεί η διμερής συνεργασία προς την κατεύθυνση της πλήρους ένταξης της Μακεδονίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΝΑΤΟ. Είναι το τυρί στην ποντικοπαγίδα. Αποκαλυπτικές είναι οι δηλώσεις των δύο Υπουργών.

Νικολάι Μλαντένοφ: Η Μακεδονία και η Βουλγαρία είναι δύο πολύ κοντινοί γείτονες που τους συνδέει η κοινή Ιστορία. Είναι ώρα να ξεχάσουμε το παρελθόν και να κοιτάζουμε το μέλλον. Δεν μπορείτε να εδραιώσετε μια φιλία σε μία σύμβαση. Μια φιλία οικοδομείται με την εμπιστοσύνη. Όταν θα έχουμε εμπιστοσύνη, θα έχουμε και πραγματική στρατηγική εταιρική σχέση. Η Μακεδονία και η Βουλγαρία είναι οι δύο πιο στενά συνδεδεμένες χώρες των Βαλκανίων. Συνδέονται από το κοινό παρελθόν και το κοινό μέλλον. Εμείς οι Βούλγαροι θα χαρούμε περισσότερο από όλους, όταν η Μακεδονία γίνει μέλος της Ε.Ε και του ΝΑΤΟ.

Νικόλα Ποπόφσκι: Οι συνομιλίες μας στη Σόφια έγιναν σε εξαιρετικό και εποικοδομητικό κλίμα. Σημειώθηκε ότι η οικονομική συνεργασία αποτελεί μία από τις προτεραιότητες και των δύο χωρών.

Ωστόσο, σε χαμηλότερο επίπεδο οι Βούλγαροι και οι Σλαβομακεδόνες εξακολουθούν να ανταλλάσσουν δημοσίως οξύτατες επιθέσεις ερίζοντας για την –κοινή– Ιστορία τους, την εθνική ταυτότητά των Σλαβομακεδόνων και την ύπαρξη ή μη ύπαρξη δικών τους μειονοτήτων στην Επικράτεια των άλλων!

Ελλάδα: Διεθνείς αναλυτές θεωρούν ότι η Μεσοβαλκανική Ζώνη αποτελεί γεωστρατηγική προέκταση του Καυκάσου και, μετά την «αραβική άνοιξη», της Μέσης Ανατολής επειδή, όπως προαναφέρθηκε, είναι ο συντομότερος και ασφαλέστερος στρατηγικός διάδρομος προς-από τα πλούσια ενεργειακά αποθέματα της Κασπίας, της Υπερκαυκασίας και της Ρωσίας τον οποίον πρέπει να διασχίσουν αναγκαστικά οι προγραμματισμένοι ανταγωνιστικοί ενεργειακοί αγωγοί Ρωσίας – Δύσης προς την Ευρώπη. Ο πόλεμος των αγωγών μαίνεται στα Βαλκάνια με επίκεντρο τη γειτονική Βουλγαρία η οποία ενδιαφέρει, επί πλέον την Ελλάδα, επειδή αποτελεί την κεντρική και την ασθενέστερη πύλη του νεοοθωμανικού διαδρόμου που συστηματικά διαμορφώνει η Τουρκία κατά μήκος όλης της βαλκανικής χερσονήσου μέχρι τα σύνορα της Ουγγαρίας. Ταυτόχρονα ο έλεγχος των ενεργειακών πηγών διακυβεύεται στη Μέση Ανατολή όπου υπεισέρχεται και η επικίνδυνη μεταβλητή στο ενεργειακό τετράγωνο Ελλάδος – Κύπρου – Ισραήλ – Τουρκίας. Ως γνωστόν, σε πρώτη φάση εντοπίστηκαν μεγάλα

υποθαλάσσια κοιτάσματα φυσικού αερίου στην ΑΟΖ της Κύπρου που συνδέεται άμεσα με την ήδη πλουτοφόρα ΑΟΖ του Ισραήλ. Το υποθαλάσσιο κοιτάσμα φυσικού αερίου στο συνεχόμενο σύμπλεγμα των ΑΟΖ Κύπρου-Ισραήλ ερευνούν και πρόκειται να εκμεταλλευθούν αμερικανικές εταιρείες. Οι δύο χώρες απεφάσισαν κατ' αρχήν την κοινή εκμετάλλευση των συνεχόμενων κοιτασμάτων τους, την υγροποίηση του φυσικού αερίου και την μεταφορά του, με πλοία, στην Ελλάδα με προορισμό την Ευρώπη. Με αυτό το σύμπλεγμα των δύο ΑΟΖ συνδέεται άμεσα, με κορυφή το Καστελόριζο, και η ΑΟΖ της Ελλάδος η οποία, όμως, δεν τολμά να την οροθετήσει επειδή αντιδρά απειλητικά η Τουρκία. Η Άγκυρα αντέδρασε επίσης επιθετικά στην εκμετάλλευση της ΑΟΖ της Κύπρου αλλά αναχαιτίστηκε εξίσου επιθετικά από το Ισραήλ. Εντωμεταξύ, επιδιώκοντας ρυθμιστικό έως ηγεμονικό ρόλο στον αραβικό κόσμο, η Τουρκία διέλυσε τη μακρά στρατηγική συμμαχία της με το Ισραήλ. Σ' αυτόν τον ιστορικό χρόνο η Ελλάδα και το Ισραήλ ανακοίνωσαν ότι προωθούν μεταξύ τους στρατηγική συμμαχία καθώς επίσης συνεργασία της Εβραϊκής και της Ελληνικής Διασποράς.

Συνεπώς τα ζωτικά συμφέροντα και το στρατηγικό διακύβευμα της Ελλάδος στην περιοχή είναι προφανή. Πολλά κρίθηκαν και άλλα σοβαρά εξακολουθούν να κρίνονται από την ενεργειακή αναμέτρηση Δύσης-Ρωσίας. Διακυβεύεται σοβαρά ο πετρελαιαγωγός Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη και ουσιαστικά ακυρώνεται η στρατηγική συμφωνία Αθήνας-Μόσχας για τον ρωσικό αγωγό South Stream.

Θύμα του ενεργειακού πολέμου υπήρξε, επίσης, ο προηγούμενος Έλληνας Πρωθυπουργός Κώστας Α. Καραμανλής ο οποίος αποσταθεροποιήθηκε και αποδομήθηκε επειδή τόλμησε στρατηγική ενεργειακή σχέση με τη Ρωσία. Παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον τα γεγονότα και τα δημόσια κείμενα εκείνης της εποχής. Την οργισμένη αντίθεση στην ενεργειακή πολιτική του Κώστα Α. Καραμανλή αποκαλύπτουν στο WikiLeaks τηλεγραφήματα του Αμερικανού πρεσβευτού στην Αθήνα, που δημοσιεύθηκαν στην Ελλάδα (Crash 1.11.2011).

Ο Αμερικανός πρεσβευτής αναφέρει σχετικά στην Ουάσιγκτον:

19.12. 2007 *Οι κινήσεις του Καραμανλή απέναντι στη Ρωσία αντιμετωπίζονται θετικά από μεγάλο μέρος του ελληνικού Τύπου και του Λαού. Ωστόσο πολλοί ειδικοί στην εξωτερική πολιτική και στρατιωτικοί αξιωματούχοι είναι πιο επιφυλακτικοί και λένε ότι η Ελλάδα ακολουθεί επικίνδυνη πορεία (...) Με τη μετακίνησή του προς υπογραφή συμφωνίας για τον αγωγό φυσικού αερίου South Stream και με τα δουλοπρεπή συγχαρητήριά του στον Πούτιν για τις πρόσφατες εκλογές ο Καραμανλής έχει πάρει θέσεις που δεν είναι χρήσιμες (...) Ο κίνδυνος είναι ότι η*

Αθήνα, αφού ήλθε πιο κοντά στη Μόσχα, μπορεί να βρεθεί υπό την πίεση των Ρώσων για άλλα θέματα όπως το Ιράν (...) Εμείς ρωτάμε τους Έλληνες πώς μπορεί η Ελλάδα να συμφιλιώσει την υποστήριξη της προς την ενεργειακή σύνδεση Τουρκίας – Ελλάδας – Ιταλίας με τον ανταγωνιστικό South Stream

30.4.2008 Ο South Stream υπολογίζεται να κατασκευασθεί στην καρδιά της στρατηγικής ενεργειακής ασφαλείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

22.8.2008 Ομάδα Ρώσων, στελέχη της αμυντικής βιομηχανίας, προγραμματίζεται να επισκεφθεί την Αθήνα και να συζητήσει την προμήθεια ρωσικών αρμάτων μεταφοράς προσωπικού. Τον Σεπτέμβριο αναμένεται να επικυρώσει η ελληνική Βουλή τη συμφωνία για τον αγωγό South Stream. Έχουμε εργασθεί ώστε να ανατρέψουμε τις δύο αυτές αρρωστημένες καταστάσεις..

Νοέμβριος 2008 Το ελληνικό Κοινοβούλιο επικύρωσε τη συμφωνία για τον αγωγό South Stream (...) Πιστεύουμε ότι ο Καραμανλής αντιλαμβάνεται πλήρως τον αμερικανικό θυμό.

6.12.2008 Αστυνομικός δολοφονεί εν ψυχρώ στα Εξάρχεια τον 15χρονο μαθητή Αλέξη Γρηγορόπουλο. Χάρη στον «κατάλληλο» αθώο ήρωα, στην κατάλληλη πυριτιδαποθήκη των Εξαρχείων και των Σχολείων ο αστυνομικός πυροδοτεί έτσι την έκρηξη στον κατάλληλο πολιτικό χρόνο με κατάλληλο στόχο τον Έλληνα Πρωθυπουργό. Από την επομένη και επί ημέρες νεαροί διαδηλωτές, μαθητές και αναρχικοί, πυρπολούν και καταστρέφουν την καρδιά της Αθήνας. Στις 21 Δεκεμβρίου 2008, σε άρθρο του με τίτλο *Ποιοι τραβούν το χαλί κάτω από τα πόδια του Καραμανλή* στην εφημερίδα «Αδέσμευτος Τύπος» ο υποφαινόμενος έγραφε μεταξύ άλλων τα εξής:

30 Νοεμβρίου, έξι μόλις ημέρες πριν το Σάββατο της εκρήξεως, ο Αμερικανός υφυπουργός Εξωτερικών Μπράιζα, σε ολοσέλιδη συνέντευξη του στον «Ελεύθερο Τύπο», με πρωτοφανή ωμότητα «συνέστησε» στην Ελλάδα να εγκαταλείψει τους ρωσικούς αγωγούς! Ήταν το σήμα. Ο πυροκροτητής βρισκόταν πάντοτε διαθέσιμος στα Εξάρχεια, όπου επί δεκαετίες οι κατ' ευφημισμόν «αντιεξουσιαστές» έστησαν ανεμπόδιστοι αυτόνομο κράτος εν κράτει επιδιδόμενοι σε διαρκή κλεφτοπόλεμο με τους αστυνομικούς. Η Ανομία στην καρδιά της ελληνικής πρωτεύουσας είναι ο μοναδικός στην Ελλάδα σεβαστός θεσμός (...) Ένα μπαμ και η Ελλάδα ανατινάχθηκε! ... Ο «λαϊκός» στρατός όρμισε. Ρήμαξε και έκαψε. Ο θυμωμένος Λαός, όπου δεν τον πλαισίωσε, πάντως δεν τον αποδοκίμασε. Οι τηλεοπτικοί «ταγοί» της Κοινής Γνώμης την τάϊσαν με φωτιά και την πότισαν με χολή. Τα πλήθη έγιναν μάζες. Και επεκράτησε η αγωγή των μαζών, που σοφά αλλά μάταια ανέλυσε ο Γουσταύος Λεμπόν (...). Είδαμε όλοι, από τον καναπέ, στην τηλεόραση να παίζεται σε συναρπαστικές συνέχειες το προαναγγελθέν έργο ενός προαναγγελθέν-

ντος ανθρωποκνηγητού. Δικαίωμα όλων των πολιτών είναι να παρακολουθήσουν τη συνέχεια επί της οθόνης. Αν δεν αντενεργήσουν, όμως, δεν θα δικαιούνται να παραπονεθούν ότι ο τόπος μας έγινε ένα Φαρ Ουέστ και οι Έλληνες, Ινδιάνοι! (...)

Από την υψηλή σκοπιά του χρόνου και της γεωπολιτικής, φανερώνεται το επιχειρησιακό πεδίο, ο σχεδιασμός του και ο στόχος του. Ο τακτικός στόχος του, σε επάλληλα επίπεδα, είναι διαδοχικά η αποδόμηση του Πρωθυπουργού, του πολιτικού συστήματος και εντέλει της Ελλάδος. Το διακύβευμα, όμως, είναι γεωστρατηγικό. Γι' αυτό ο στρατηγικός στόχος του σχεδιασμού είναι η τυφλή υποταγή της Ελλάδος στα γεωπολιτικά συμφέροντα των Η.Π.Α. ώστε να εξουδετερωθεί η διείσδυση της Ρωσίας και της Κίνας στον ευρύτερο γεωπολιτικό μας χώρο, να παγιωθεί η απόλυτη ενεργειακή εξάρτηση της Ευρώπης από τις υπό αμερικανικό έλεγχο ενεργειακές πηγές Κασπίας, Υπερκαυκασίας, Μέσης Ανατολής και να ολοκληρωθεί η προστασία (ασφάλεια/ανεφοδιασμός/επικοινωνία) των αμερικανικών προτεκτοράτων στα Βαλκάνια. (...) Η επιχείρηση ψυχολογικού πολέμου στην Ελλάδα ξεκίνησε τον Δεκέμβριο 2007 με την επίσκεψη του Πρωθυπουργού στη Μόσχα και, μέσα από διαδοχικά στάδια, οδηγήθηκε στο κρίσιμο σημείο καμπίς με το σκάνδαλο του Βατοπαιδίου και αποκορυφώθηκε με την έκρηξη των καταστροφικών ταραχών. Τούτο δεν σημαίνει, βέβαια, ότι προκάλεσε τα σκάνδαλα και τις κυβερνητικές αδυναμίες. Σημαίνει, όμως, ότι αξιοποίησε μεθοδικά όλα τα στοιχεία της κρίσεως (κυβερνητικές ολιγωρίες, λάθη, παρασπονδίες, αδυναμίες), τον διεθνή χρηματοπιστωτικό τυφώνα, τις αντικειμενικές δυσκολίες, τις ετερόκλητες αντικυβερνητικές (κοινωνικές, συνδικαλιστικές, κομματικές, δημοσιογραφικές, εκπαιδευτικές κ.ά.) συμμαχίες και την πολεμική εφεδρεία των «αντιεξουσιαστών». Όλοι αυτοί χρησιμοποιούνται εξ αντικειμένου ως μέσα προς επίτευξη του στόχου αλλά είναι βέβαιον ότι στη μεγίστη πλειοψηφία τους δεν αντιλαμβάνονται ούτε ενστερνίζονται τον ευρύτερο σχεδιασμό και τον τελικό σκοπό. Απλώς χρησιμοποιούνται τσιμπώντας το κατάλληλο δόλωμα/ερέθισμα στον κατάλληλο χρόνο και χώρο (...) Ο καθένας τους χωριστά είναι πεπεισμένος ακράδαντα, από την δική του οπτική, ότι ενεργεί για το κοινωνικό καλό. Αυτή, όμως, η πεποίθηση τούς καθιστά χειραγώγιμους άνωθεν εκτελεστές του σχεδιασμού. Δεν συνειδητοποιούν ούτε θα αποδεχθούν ποτέ ότι, ως ξεχωριστή ομάδα δράσης, αποτελούν ένα μικρό μα απαραίτητο κομματάκι του μεγάλου παζλ (...) Οι επιστήμονες διαχειριστές του ψυχολογικού πολέμου συνέλλεξαν μεθοδικά και αξιοποίησαν κλασικά όλες τις τρωτές πράξεις/παραλείψεις/υπαναχωρήσεις/δηλώσεις σε όλη την κλίμακα του κυβερνητικού μηχανισμού έως και τον Πρωθυπουργό ώστε, μέσω των γνωστών νταβατζήδων των Μ.Μ.Ε., να στρώσουν το χαλί της δημοκρατικής νομιμοποίησης

πάνω στο οποίο εκτυλίσσεται σταδιακά η επιχείρηση αποδόμησης (...) Είναι χαρακτηριστικό ότι οι υποθέσεις Ζαχόπουλος και Βατοπαίδι (όπως κι άλλες) ήταν πολύ γνωστές σε όλους προ πολλού χρόνου. Κρατήθηκαν, όμως, και συγχρονίσθηκαν με το χρονοδιάγραμμα του αποδομητικού σχεδιασμού ώστε κατά την κατάλληλη εκάστοτε χρονική στιγμή να εκραγούν ως «αποκαλύψεις» – γνωστές προ πολλού στους αποκαλύψεις.

Έναν χρόνο ενωρίτερα ο στενός φίλος του Καραμανλή Ζαχόπουλος, Γ.Γ. του Υπουργείου Πολιτισμού, εκβιαζόμενος για αισχρή συμπεριφορά του, ρίχνοταν από τον εξώστη και πυροδότησε πελώριο ηθικό σκάνδαλο σε βάρος του Πρωθυπουργού.

Στις 17 Ιανουαρίου 2008, σε άλλο άρθρο του στην ίδια εφημερίδα ο υποφαινόμενος έγραφε:

Ασφαλώς δεν κατασκευάστηκε ο Ζαχόπουλος. Προϋπήρχε. (...) Όλα τα τηλεοπτικά υλικά του ήταν γνωστά και σκαστά Περιφέρονταν από κανάλι σε κανάλι και από εφημερίδα σε εφημερίδα σε πορνό DVD. Όλοι γνώριζαν και όλοι σφύριζαν αδιάφορα. Ποιος Ζαχόπουλος; (...) Τώρα, όμως, ο Καραμανλής «πρέπει» να αποδομηθεί επειδή τολμά να απεξαρτηθεί. Για πολλοστή φορά ετοιμαζόταν να συναντηθεί με τον Πρόεδρο Πούτιν και η συμμαχία Ελλάδος-Ρωσίας είναι ακόμη στρατηγική. Η ανθρώπινη βόμβα Ζαχόπουλος ρυθμίζεται ωρολογιακά και ο ανθρώπινος στόχος της «κλειδώνεται» στο ραντάρ (...)

Το πολιτικό εκκρεμές, μετά 33 χρόνια ισορροπίας ανάμεσα στα δύο μεγάλα κόμματα εξουσίας, ωθείται από την έκρηξη προς τα αδιέξοδα άκρα: το ήδη σοβαρά αυτοπληγωμένο πολιτικό σύστημα έχει διασαλευθεί. Με το νέο έτος γλυκοχαράζει πάλι η εποχή των παχιών αγελάδων. Θνησιγενείς συμμαχικές κυβερνήσεις και προσωποπαγείς συνομοσπονδίες προσκυνητών θα συναπαρτίζουν τις μαριονέτες του Κυρίου ημών και τους συμβασιούχους των ιθαγενών Αφεντικών.

Τον Σεπτέμβριο 2008 ξεσπάει το σκάνδαλο του Βατοπαϊδίου. Φωτογραφίζει υπουργούς στενούς συνεργάτες του Καραμανλή. Ο Πρωθυπουργός τους καλύπτει δημόσια –και μοιραία.

Στις 12 Οκτωβρίου 2008 δημοσιεύεται στην εφημερίδα «Αδέσμευτος Τύπος» νέο άρθρο του υποφαινόμενου που προειδοποιεί:

Έχουμε μιαν υπαρξιακή αποδόμηση του ελληνισμού. Στην ψυχή και στον νου των Ελλήνων καρφώνεται, σαν τον Χριστό στον Σταυρό, η εικόνα-παζλ του Κατακλυσμού. Η κυβέρνηση, η επομένη άλλη κυβέρνηση, ο τουλάχιστον έμπιστος Κώστας Καραμανλής, η λαϊκή κυριαρχία, άτανδρο το Κράτος, άτανδρη η Εκκλησία κι αυτή ακόμη η υστάτη καταφυγή μας, η Ορθοδοξία, έχουν πνιγεί στη Βιστωνίδα –σε μια κουταλιά νερό! (...) Εκτός από τους ντόπιους επιόρκους, ποιοι ωφελού-

νται; *Μακροπρόθεσμα ωφελούνται (...) οι Ηνωμένες Πολιτείες, που, ως σκάφος γιγαντιαίας ισχύος, κατέλαβαν από καιρό και οδηγούν οι αεροπειρατές των αρνησιπάτριδων οκτώ εκατομμυρίων Υπερεθνικών Ελίτ (ή Αλήτ) λαφυραγωγώντας, μέσω του παγκοσμιοποιημένου χρηματοπιστωτικού συστήματος, τους Λαούς (πρώτα τους Αμερικανούς), τους ενεργειακούς πόρους, τα αποθέματα τροφίμων, τα μέταλλα και το φυσικό περιβάλλον του Πλανήτη Γη (...)* Όμως, το μαλακό υπογάστριο και τη βάση ανεφοδιασμού αυτού του Μεσοβαλκανικού Διαδρόμου (των αμερικανικών προτεκτοράτων στα Βαλκάνια) αποτελούν η ελληνική Μακεδονία και η Θράκη από όπου μπορούν να διέλθουν προς την Ευρώπη οι αγωγοί ενεργειακών πόρων της Ρωσίας. Γι' αυτό η Ουάσιγκτον βάζει σφήνα στη Μακεδονία τα Σκόπια και στη Θράκη την Τουρκία. Διότι Ευρώπη με Ρωσία σημαίνει αυτονομία από την ηγεμονία της Ουάσιγκτον. Ο Κώστας Καραμανλής τόλμησε τη συμμαχία με τη Ρωσία: υπέγραψε τη στρατηγική συμφωνία για την κατασκευή και διέλευση των ρωσικών αγωγών, παρά τις δημόσιες σφοδρές απειλές της Ουάσιγκτον.

Τώρα βλέπουμε στην τηλεόραση τα επόμενα επεισόδια όπου οι ανθρωποκνηγοί του Συστήματος βρίσκονται εγγύτερα παρά ποτέ στον Καραμανλή. Καλού-κακού, όμως, αποδομούν κι ολόκληρο το ελληνικό πολιτικό σύστημα (...) Προτιμότερο να κυβερνούν απευθείας με τους ιθαγενείς νταβατζήδες τους (...) Τα γραπτά μένουν και μαρτυρούν. Ποιοι τα αμφισβητούν; Αλλά και ποιοι στον καιρό τα κατανοούν; Ποιοι προνοούν; Αυτό ονομάζεται παρακμή.

Από το 1990 η Ελλάδα μονοπωλούσε επί 15 συνεχή χρόνια όλα τα στρατηγικά πλεονεκτήματα στα Βαλκάνια, αλλά, δυστυχώς, το πολιτικό προσωπικό της έχασε όλες τις ιστορικές ευκαιρίες και τώρα βύθισε τη χώρα στην καθολική χρεοκοπία, στην αφασία και στον εξευτελισμό. Μέχρι τις 7 Νοεμβρίου 2011 τουλάχιστον οι νηπιακές πολιτικές ηγεσίες άφηναν τη χώρα ακυβέρνητη στο χείλος της ολικής εθνικής καταστροφής. Ο δυνατός κρίκος των Βαλκανίων έγινε εξίσου αδύναμος κρίκος. Όλα τα ενδεχόμενα παραμένουν ανοικτά.

N. I. Μέρτζος *

Θεσσαλονίκη, Νοέμβριος 2011

*Πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, δημοσιογράφος και συγγραφέας